İŞKUR

2017

ELAZIĞ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

ELAZIĞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

Eyüp Selim ELMAS

İş ve Meslek Danışmanı

Yunus GÜRBÜZ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Ülkelerin sahip oldukları işgücünün durumu ve niteliği o ülkelerin ekonomik gelişimlerinin temel göstergelerinden biridir. Ülkeler sahip oldukları insan kaynaklarını en etkin şekilde üretime yönlendirebilmelidir. Aksi takdirde önemli derecede sosyal ve ekonomik maliyet yüklenmek zorunda kalırlar. Bu açıdan bakıldığında işsizlik sorunu, sadece gelişmekte olan ülkelerin değil, gelişmiş ülkelerin de üstesinden gelmek zorunda olduğu bir sorundur. Günümüz ekonomileri bir takım ekonomik düzenlemelerle bu sorunu çözmeye çalışırlar. Bu çözümlemeler yapılırken işgücü piyasasının özellikleri ve işsizliğin nedenleri iyi analiz edilmelidir.

Teknolojide yaşanan değişimler yani; insan emeğiyle yapılan işlerin artık makinalar yardımıyla yapılması, işgücü piyasasının buna ayak uyduramaması, hızla artan nüfus artışı ve ülkelerin istihdam alanları oluşturamaması işsizliğin nedenleri arasında sayılabilir.

Türkiye'de işsizlik sorununun çözümünde uygulanacak ekonomi politikaları oluşturulurken işsizliğin nedenleri, işgücü piyasasının analizleri göz önünde bulundurulmalı ve ona göre politikalar oluşturulmalıdır. İşgücü piyasasının analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR İçin değil, sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Tüm bu hususlar çerçevesinde oluşturulacak politikalara yön vermek amacıyla 2017 yılı 'İşgücü Piyasası Analiz Çalışması' yapılmıştır. Bu çalışmayla önümüzdeki dönemde sektörler itibariyle ihtiyaç duyulması öngörülen insan gücü planlamasıyla geleceğe yönelik politikalarda sektörlerde ne tür elemana ihtiyaç olduğu netlik kazanacaktır. Bu çalışmayla birlikte, Elazığ ilinde hangi meslekte, hangi beceride, hangi eğitim düzeyinde ne kadar elemana ihtiyaç vardır?' sorusu cevap bulacaktır.

Bu amaçla hazırlanmış olan Elazığ İşgücü Piyasası Analiz Çalışmasında emeği geçen Elazığ Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu üyelerimize, verilerin derlenmesine katkı sağlayan tüm kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarına işsizlikle mücadelede vermiş olduğu katkılardan dolayı teşekkür eder, mevcut çalışmanın Elazığ İşgücü Piyasasına katkı sağlamasını dilerim.

Çetin Oktay KALDIRIM
Elazığ Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesiyle işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. Bu hizmetlerin başında işgücü piyasası bilgi hizmetleri çerçevesinde işgücü piyasasına ilişkin verilerin değerlendirilmesi analizleri ve kullanıcılara rapor halinde sunulması gelmektedir.

Son yıllarda özellikle istihdam kurumlarının faaliyetlerinin yoğunlaştığı bir fonksiyon olarak işgücü piyasası bilgi hizmetleri ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli nedeni diğer piyasalar gibi işgücü piyasasında doğru bilginin zamanında tüm taraflara ulaşmasıyla daha etkin çalışabilmesidir. Diğer bir nedeni ise bilgi teknolojilerindeki gelişmeyle birlikte bilgilerin çok kolay ve hızlı bir şekilde dağılabilmesi neticesinde kullanıcıların bu tür bilgilere kolayca ulaşımının mümkün olması ve işgücü piyasası bilgilerine olan talebin artmasıdır.

Bu noktadan hareketle 2017 yılında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 20 ve daha fazla kişi istihdam eden 99

bin 806 işyeriyle, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirilerek veriler derlenmiştir. İlimizde bu kapsamda 522 işyeri ile görüşülmüştür.

Türkiye geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu rapor 2017 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Abdullah BALCI
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 6
Aktif İşgücü Programları 7
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 24
AÇIK İŞLER 28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 46
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 53
SONUÇ 58
EKLER 59
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 59

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) 4
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) 7
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)....8
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı....9
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) 9
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)....11
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) 11
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) 12
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) 12
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı....25
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 27
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı....27
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 28
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı 29
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi....34
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi 36
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması 37
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı....39
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları 39
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı 40
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi....42
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları....43
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması....44
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 45
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 46
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı....48
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 50
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 52
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 54
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 55
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi....56
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 5
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 6
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 16
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 17
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 17
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 18
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 19
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 20
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 21
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 21
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 24
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 26
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 29
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 31
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 31
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 32
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 35
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 37
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 47
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 47
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 49
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 51
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 51
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 57

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Elazığ İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 522 işyerinde veri derlenmiştir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 23 bin 88 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 19 bin 232 çalışan erkeklerden, 3 bin 856 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 22'si, kadınların ise yüzde 14'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 44 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve İletişim sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 353'dür. Elazığ ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanlarıdır.

Elazığ ilinde açık iş oranı yüzde 0,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Elazığ ili açık iş oranı bakımından 0,8 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,8 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörüdür. Elazığ ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Büro Hizmetinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 30'dur. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 2,1 ile açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubudur. Elazığ ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı), Mermer İşçisi, Kamyon Şoförü, Satış Danışmanı, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Ön Muhasebeci, Forklift Operatörü Ve Şoför-Yük Taşımadır. İl genelinde açık işlerin yüzde 62,5'i için Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 100'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Elazığ ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 38,2'si söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Gaz Altı Kaynakçısı ve Elektrik Teknikeri meslekleri takip etmektedir. Elazığ ilinde teminde

güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işverenlerin yüzde 18,6'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 2,1 ile Türkiye genelinden 0,5 puan az olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Elazığ İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Elazığ İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Elazığ ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Elazığ ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

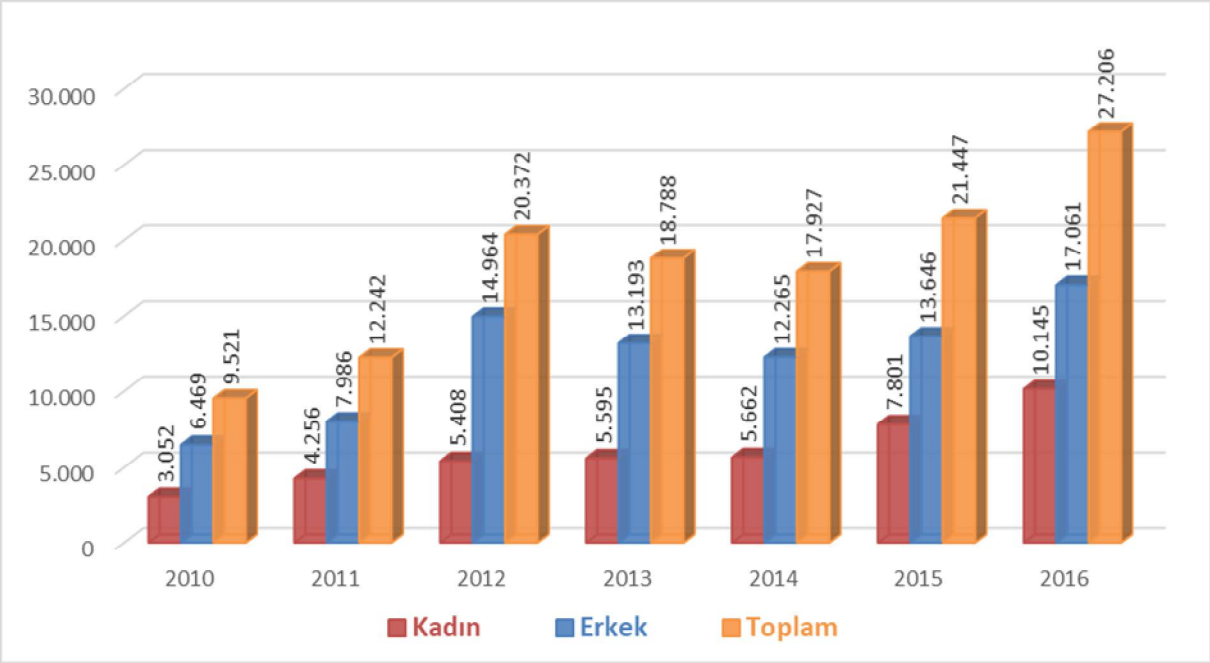

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 27 bin 206 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 17 bin 61 kişisini erkekler, 10 bin 145'ini kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 17 bin 685 kişi

artmıştır. Bu artışın 7 bin 93 kişisini kadınlar, 10 bin 592 kişisini erkekler oluşturmuştur. Yıllar itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 40'ı kadınlardan, yüzde 60'ı erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2.456	4.554	7.010
Büro Memuru (Genel)	1.200	1.514	2.714
Beden İşçisi (Temizlik)	958	547	1.505
Satış Danışmanı	516	483	999
Sekreter	681	26	707
Garson (Servis Elemanı)	59	494	553
Şoför-Yük Taşıma	0	366	366
Temizlik Görevlisi	234	114	348
Ön Muhasebeci	197	137	334
Beden İşçisi (İnşaat)	2	298	300

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Elazığ ilinde mesleklere göre başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 7 bin 10 kişi başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %26'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi(Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Çocuk Gelişim Elemanı, Aşçı ve Kasiyer meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Elektrikçi(Genel), Pazarlamacı ve Kamyon Şoförü meslekleri farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda kadınların ve erkeklerin nitelikli mesleklerde farklılaşma ortaya koyduğu söylenebilmektedir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Elazığ ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

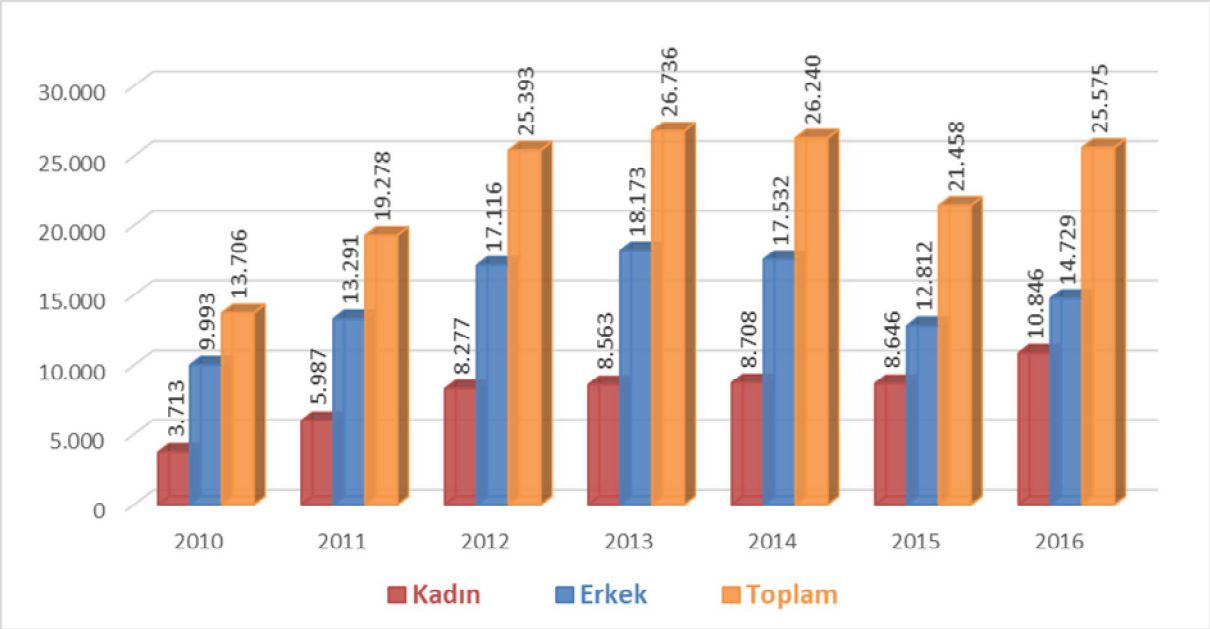

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Elazığ ilinde İŞKUR'a kayıtlı 13 bin 706 işsizin 9 bin 993'ü erkeklerden, geri kalan 3 bin 713 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 25 bin 575 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 3 bin 713 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık iki kat artarak 10 bin 846'ya yükselmiştir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2.613	3.686	6.299
Büro Memuru (Genel)	1.211	1.280	2.491
Beden İşçisi (Temizlik)	1.148	641	1.789
Satış Danışmanı	530	433	963
Sekreter	775	32	807
Garson (Servis Elemanı)	53	439	492
Temizlik Görevlisi	316	156	472
Şoför-Yük Taşıma	0	357	357
Ön Muhasebeci	214	116	330
Aşçı	156	101	257

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Elazığ ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Elazığ ilinde Kuruma kayıtlı 6 bin 299 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Elazığ ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %25'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi(Genel),Büro Memuru(Genel) ve Temizlik Görevlisi gibi mesleklerin yanı sıra Satış Danışmanı, Sekreter ve Çocuk Gelişim Elemanı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

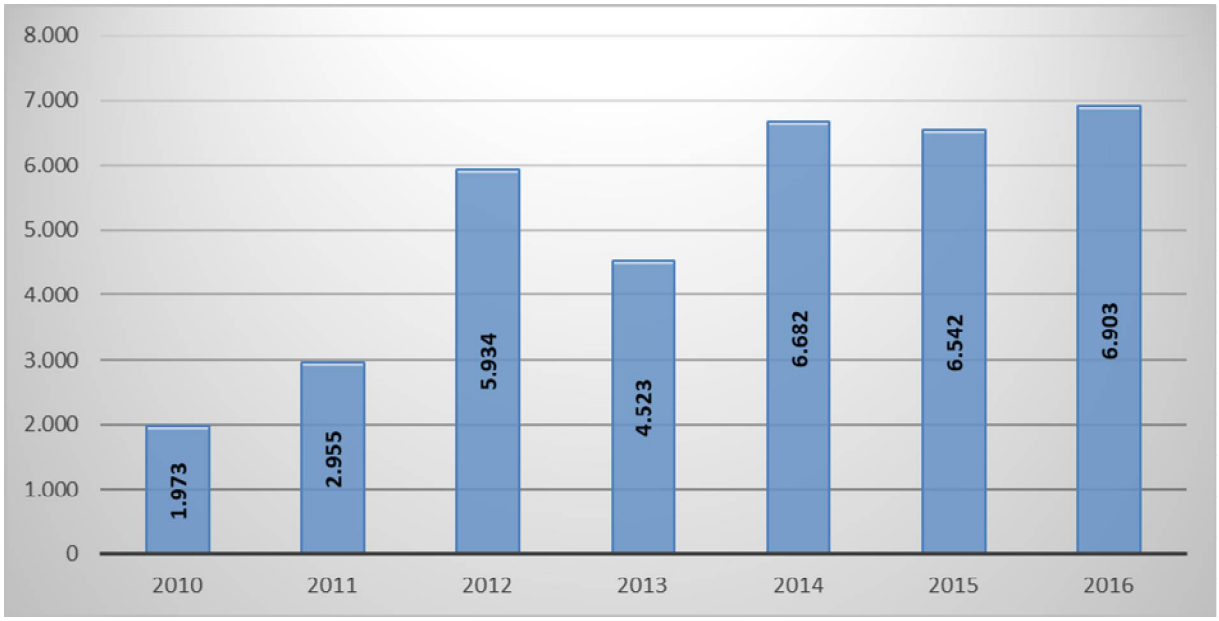

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 973 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 6 bin 903 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2010 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2014 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 47,7'lik bir oranında artış göstermiştir. Açık iş sayısı son 3 yılda yaklaşık aynı seviyede olup 6 bin 903 ile 2016 yılında en yüksek seviyede gerçekleşmiştir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	2.397
Büro Memuru (Genel)	677
Satış Danışmanı	422
Garson (Servis Elemanı)	177
Elektrikçi (Genel)	172
Betonarmeci	147
Madenci (Genel)	141
Çiftlik İşçisi (Genel)	121
İnşaat Demiri Bağlama Ustası	115
Ön Muhasebeci	113

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 2016 yılında 6 bin 903 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 2 bin 397 kişilik açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %35'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru(Genel) ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

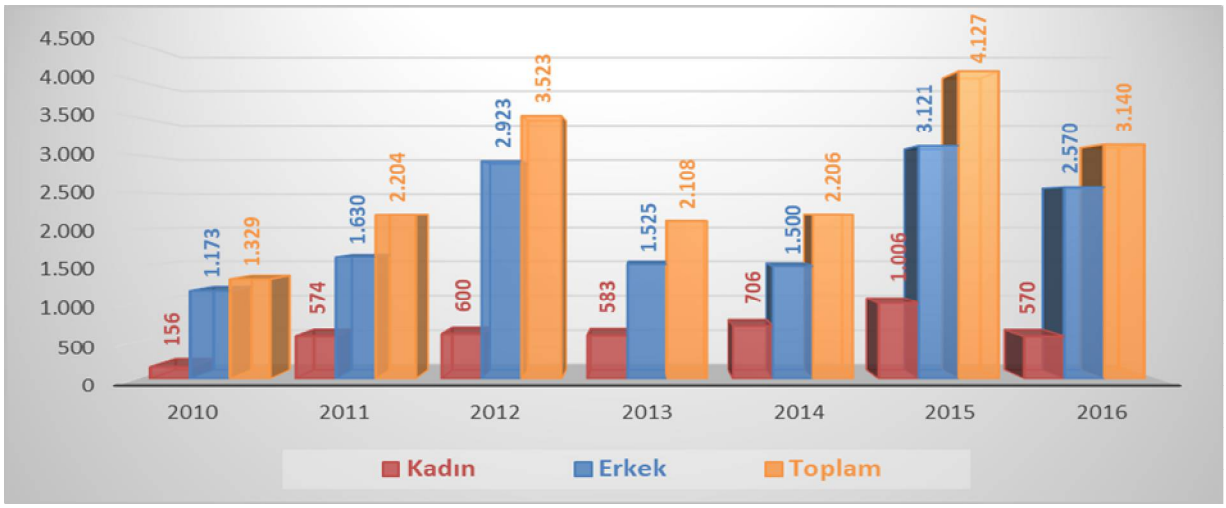

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 329 olan Elazığ ilinde işe yerleştirilenlerin bin 173'ü erkeklerden, geri kalan 156 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2012 yılına kadar artış,

2012'den 2016 yılına kadar ise dalgalı eğilim göstermiştir. 2016 yılında Elazığ ilinde 3 bin 140 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2010 yılı ile 2016 yılı kıyaslandığında kadınlarda işe yerleşenlerin sayısı yaklaşık 3,7 kat artış göstermiştir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2013 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	149	1.499	1.648
Büro Memuru (Genel)	91	159	250
Madenci (Genel)	0	136	136
Betonarmeci	0	132	132
Satış Danışmanı	47	58	105
İnşaat Demiri Bağlama Ustası	0	102	102
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	34	29	63
Beden İşçisi (Temizlik)	27	28	55
Sekreter	32	10	42
Garson (Servis Elemanı)	15	25	40

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde bin 648 kişi işe yerleştirmeyle Beden İşçisi(Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %52'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru(Genel) , Madenci(Genel) meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi(Genel), Büro Memuru(Genel) ve Satış Danışmanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi(Genel), Büro Memuru(Genel) , Madenci(Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar

ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	43	907	404	1.311
2011	69	300	825	1.125
2012	35	375	457	832
2013	8	72	86	158
2014	7	23	93	116
2015	27	371	236	607
2016	22	335	177	512

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2010 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 43 kursa 907 kadın kursiyer, 404 erkek kursiyer katılarak toplam bin 311 kursiyerin katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 22 mesleki eğitim kursuna 512 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 177'si erkek, 335'i kadınlardan oluşmaktadır. Son yıllarda mesleki eğitim kurslarına katılan kadınların sayısı erkeklerin sayısından fazladır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 65'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Sedefkar	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Sedefkar
Asma Yetiştiricisi	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Ahşap Doğrama Montaj Elemanı
Sır Üstü Dekorlamacı	Ahşap Doğrama Montaj Elemanı	Asma Yetiştiricisi
Deri Konfeksiyon Makinecisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Sır Üstü Dekorlamacı
Ahşap Doğrama Montaj Elemanı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Deri Konfeksiyon Makinecisi
Ahşap Boyama ve Vernikleme Elemanı	Sığır Yetiştiricisi	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Pestil İmalat Elemanı	Erkek Berberi/Erkek Kuaförü	Çilek Yetiştiricisi
Domates Yetiştiricisi	Çilek Yetiştiricisi	Sığır Yetiştiricisi
Kayısı Yetiştiricisi	İç Sular ve Kıyı Balıkçısı	Kayısı Yetiştiricisi
Çilek Yetiştiricisi	Asma Yetiştiricisi	Ahşap Boyama ve Vernikleme Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Sedefkar, Ahşap Doğrama Montaj Elemanı ve Asma Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Sedefkar, Asma Yetiştiricisi ve Sır Üstü Dekorlamacı mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Dokuma Konfeksiyon Makineci, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Ahşap Doğrama Montaj Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	3	0	5	5
2011	25	6	49	55
2012	55	52	93	145
2013	122	162	127	289
2014	191	207	158	365
2015	779	678	709	1.387
2016	812	610	884	1.494

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2010 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2010 yılına göre yaklaşık 271 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında 812 program düzenlenmiş olup toplam bin 494 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 41'i kadınlardan yüzde 59'u erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işbaşı eğitim programından 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 7,7 oranında daha fazla kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Sekreter	Satış Danışmanı	Satış Danışmanı
Satış Danışmanı	Garson (Servis Elemanı)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Hemşire	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Sekreter
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)
Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Sekreter	Ön Muhasebeci
Ön Muhasebeci	Satış Elemanı (Perakende)	Hemşire
Tıbbi Sekreter	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Satış Elemanı (Perakende)
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Aşçı Yardımcısı	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi
Satış Elemanı (Perakende)	Lojistik Elemanı	Aşçı Yardımcısı

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Satış Danışmanı, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Sekreter mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Sekreter, Satış Danışmanı ve Hemşire mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Satış Danışmanı, Garson(Servis Elemanı) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	7	102	107	209
2015	11	118	193	311
2016	8	120	94	214

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 8 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 120 kadın, 94 erkek olmak üzere toplam 214 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	10	6	261	267
2011	23	117	838	955
2012	59	316	2.402	2.718
2013	101	442	1.898	2.340
2014	105	969	1.992	2.961
2015	129	1.770	4.396	6.166
2016	36	687	1.271	1.958

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Elazığ ilinde 2015 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 36 kurs açılmış olup bu programlara 687'si kadın, bin 271'i erkek olmak üzere toplamda bin 958 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	2.152	1.338
2011	2.232	1.312
2012	3.323	1.796
2013	4.591	2.346
2014	5.265	2.906
2015	6.114	3.230
2016	8.640	4.008

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 2016 yılında toplam 8 bin 640 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 4 bin 8'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 41,3 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 24,1 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	931
Büro Memuru (Genel)	198
Beden İşçisi (Temizlik)	145
Şoför-Yük Taşıma	101
Satış Danışmanı	96
Kamyon Şoförü	83
Beden İşçisi (İnşaat)	68
Sekreter	59
Pazarlamacı	56
Ön Muhasebeci	51

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 931 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %23,2'sini oluşturmaktadır. Büro Memuru (Genel) mesleğinde ise bu sayı 198 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Beden İşçisi (Temizlik), Şoför-Yük Taşıma ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü

Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Elazığ ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Elazığ ilinde 522 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 23 bin 88 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Elazığ ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Elazığ ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	152
İmalat	101
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	87
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	38
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	30
Ulaştırma ve Depolama	27
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	25
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	15
Eğitim	11
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	11
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
Bilgi ve İletişim	4
Gayrimenkul Faaliyetleri	2
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**522**

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Elazığ ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 29,1'i İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 17,8'dir. Bu durumda Elazığ ilinde

İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 19,3'ü bu sektörde bulunmaktadır. Elazığ ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi İnşaat ve İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü 2 işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Elazığ ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

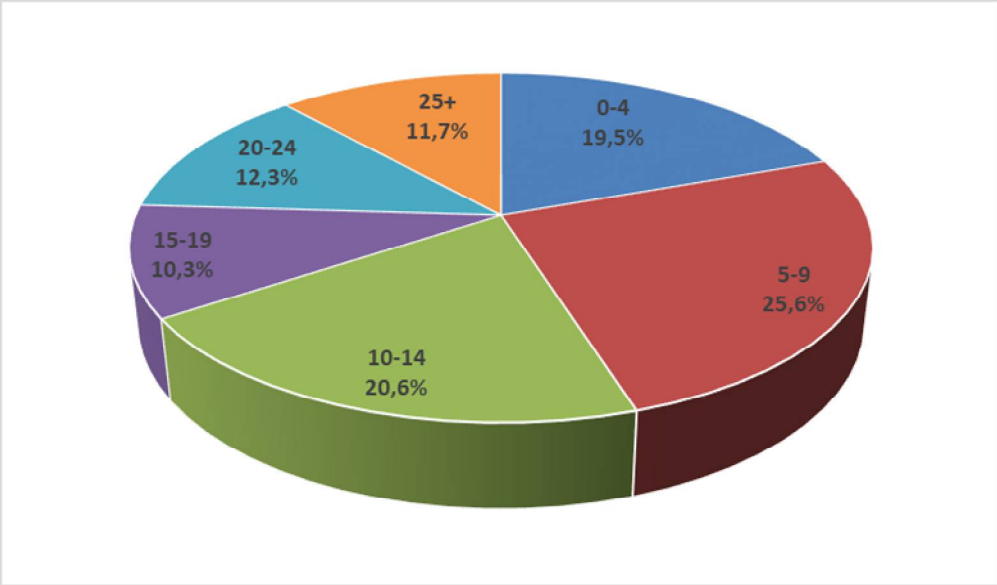

Kaynak: İPA 2017

Grafik 5'de görüldüğü üzere Elazığ ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 25,6'sı 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 20,6'tür. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 4 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

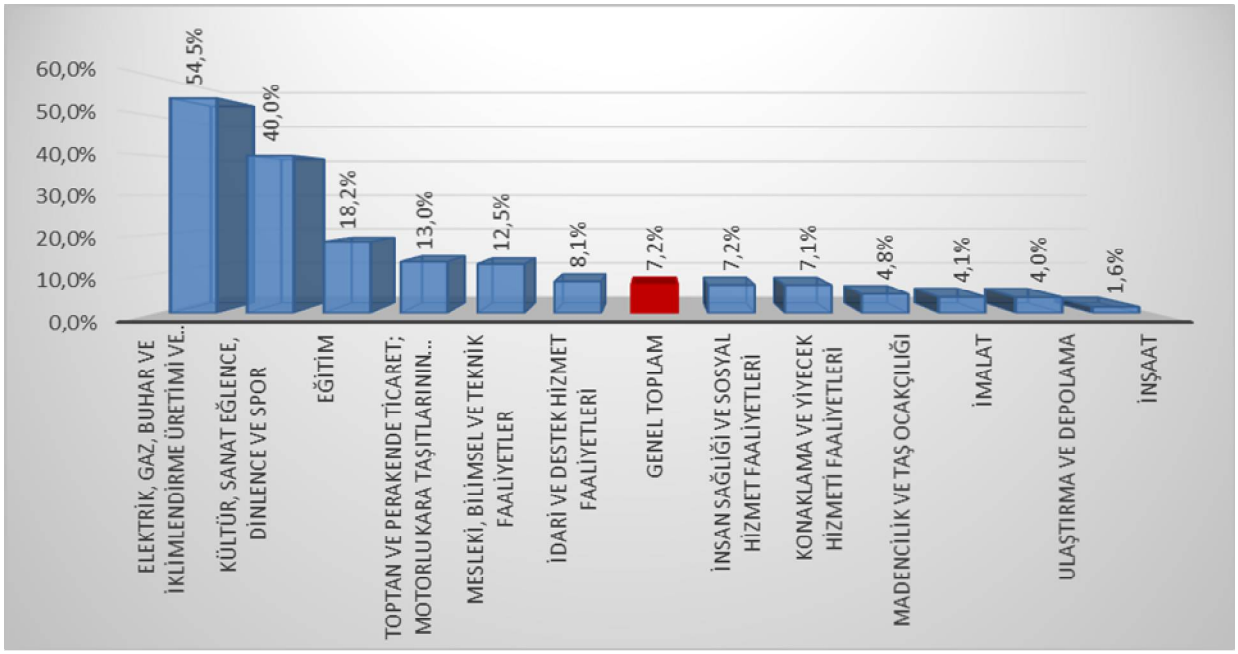

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 54,5'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Elazığ ili genelinde bu oran yüzde 7,2 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü Türkiye genelinde oranı yüzde 11,1 dir. Elazığ ilinde ikinci sırada Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 40'ında part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 18,2 ile Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

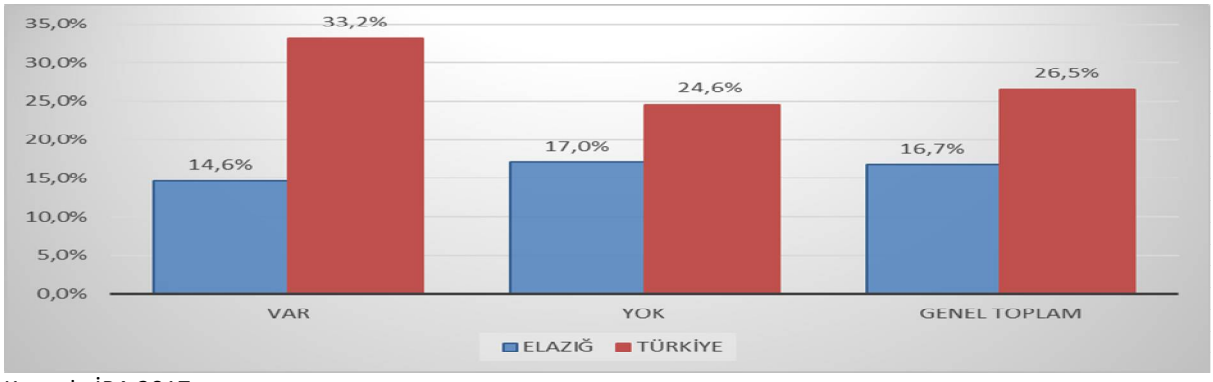

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Elazığ ilinde bu oran yüzde 16,7 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Elazığ ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 14,6 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 17 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Elazığ ilinde part-time çalışma olmayan işyerlerinde kadın istihdamı daha fazladır.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

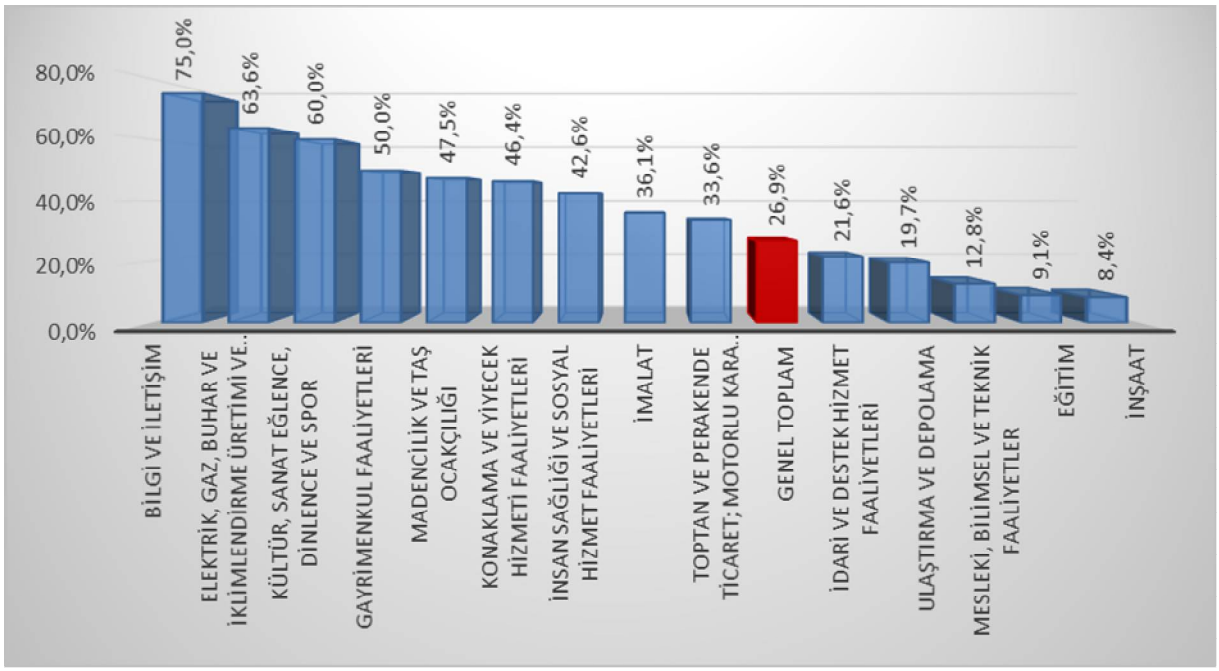

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde işyerlerinin yüzde 26,9'unda vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Elazığ ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Bilgi ve İletişim sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 75'inde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak işyeri Bilgi ve İletişim sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesidir. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Eğitim sektöründe bu oran yüzde 9,1 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise çalışma saatlerinin düzenli olması gerektiğinde kaynaklanmaktadır.

Elazığ ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Bilgi ve İletişim, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

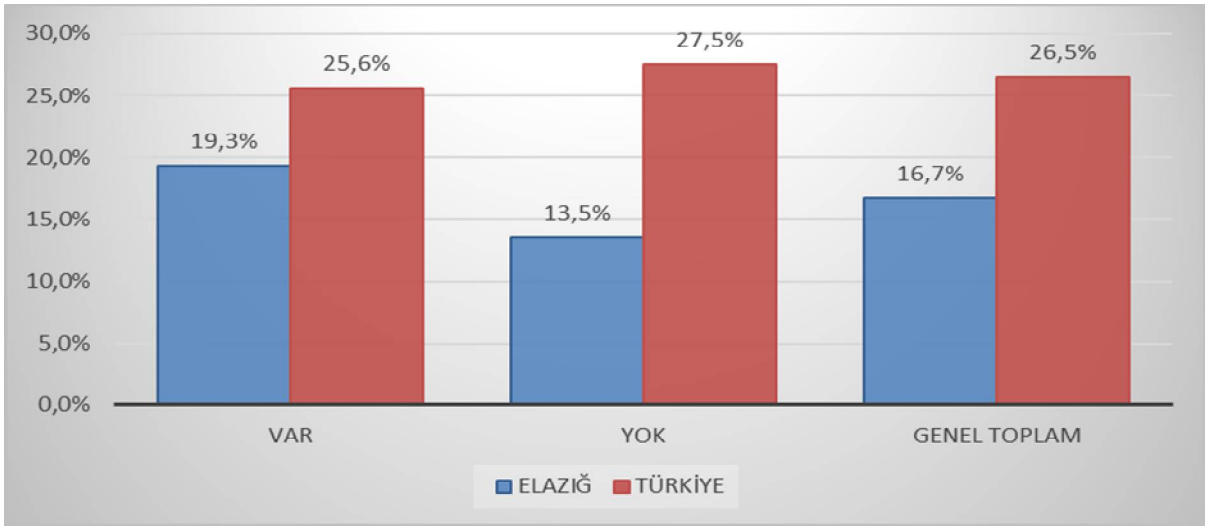

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'de söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 19,3'si kadın, yüzde 80,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 13,5'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Elazığ ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

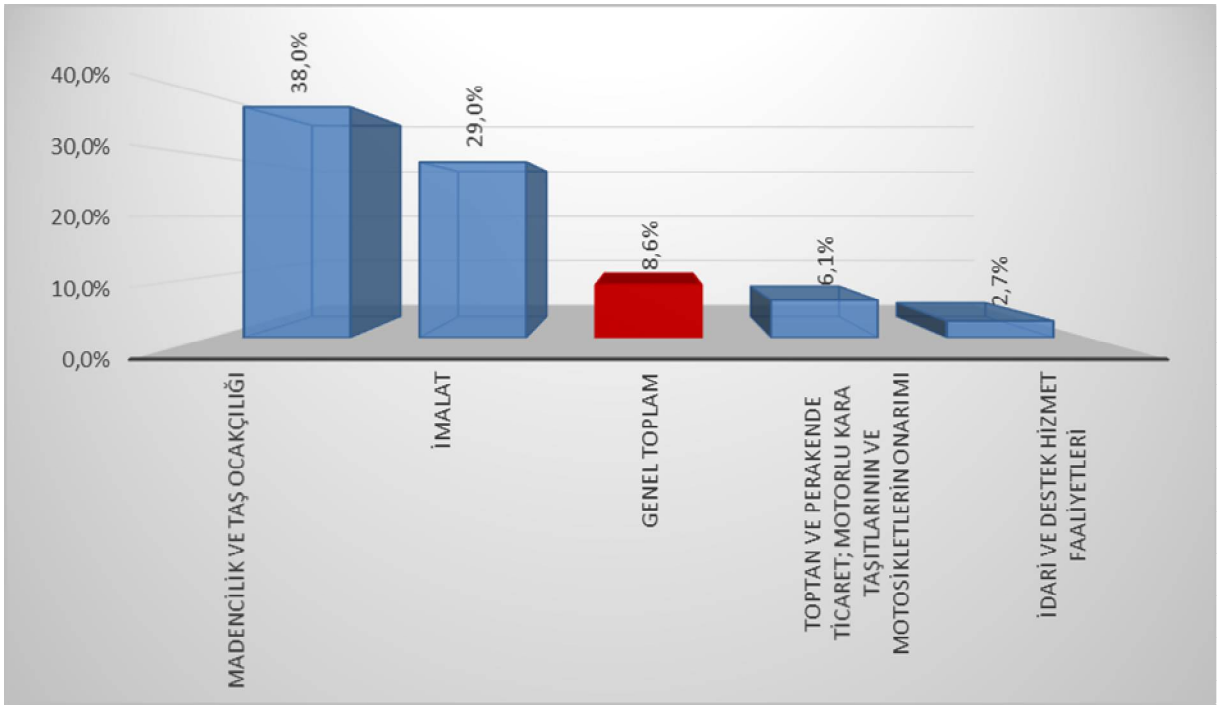

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 38'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 29 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Elazığ ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve Elazığ ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 55,2 ile İmalat ve yüzde 30,3 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının az olmasıdır. Elazığ ilinde yoğun olarak İnşaat sektöründe yer alan işverenler olmasına rağmen ihracat yapan işyeri bulunmamaktadır. İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 29'u ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

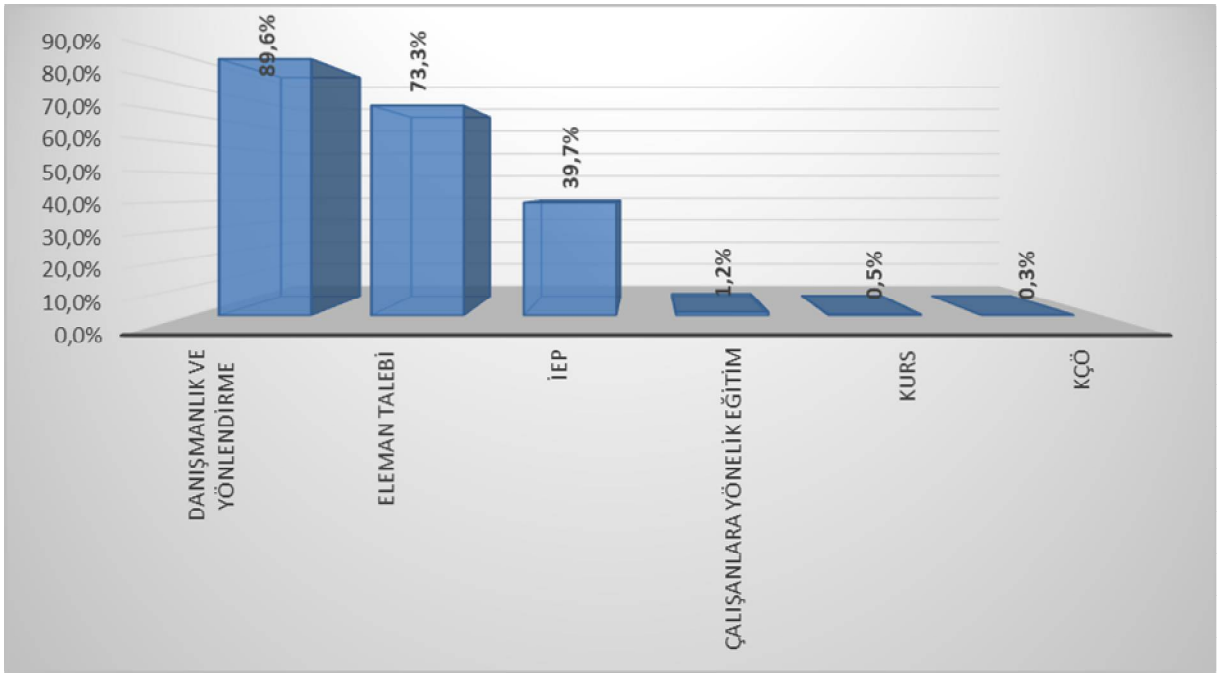

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 79,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Elazığ ili için Türkiye ortalamasının üstünde yer almaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 89,6'sı Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 73,3 'ü Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

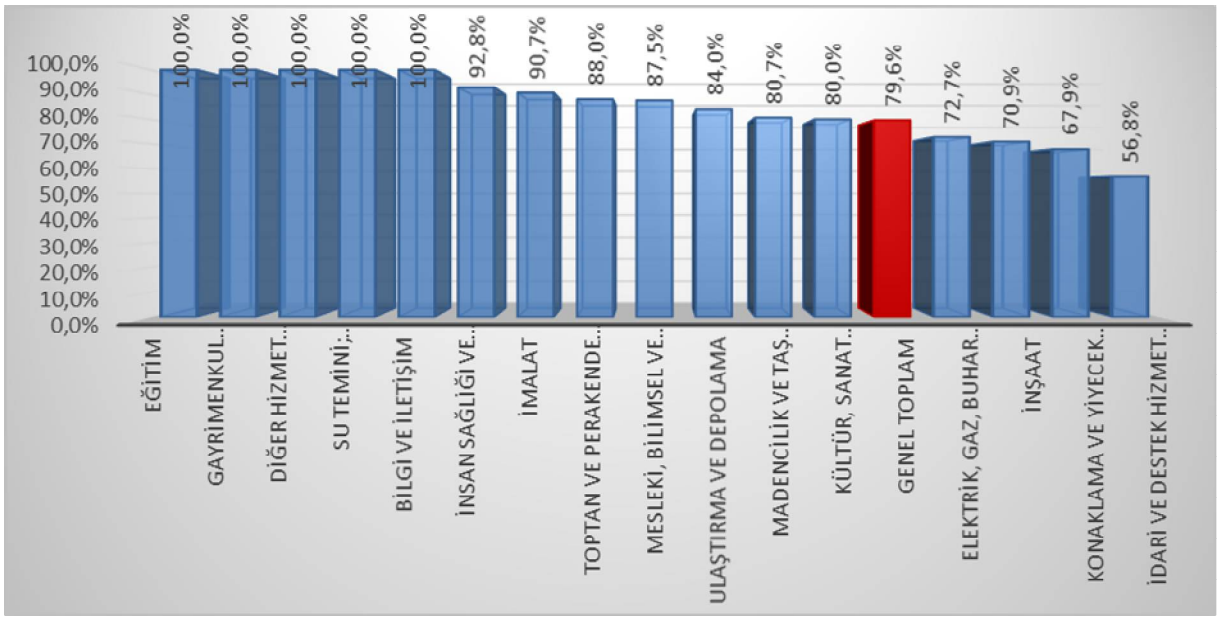

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Elazığ ilinde Eğitim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 79,6'nın altında kalarak yüzde 70,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde bu oran sırası ile yüzde 90,7 ve yüzde 88 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İnşaat	-	90,0%	60,0%	21,0%	-	-
İmalat	2,2%	88,7%	85,3%	43,2%	-	1,1%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	1,4%	87,7%	76,6%	57,4%	-	-
Ulaştırma ve Depolama	-	85,7%	42,6%	33,1%	-	-
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-	90,5%	76,2%	19,0%	-	-
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	-	84,2%	73,7%	57,9%	-	-
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-	94,0%	76,1%	23,9%	6,0%	-
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7,7%	92,3%	100,0%	76,8%	-	-
Eğitim	-	100,0%	90,9%	63,6%	-	-
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	-	100,0%	62,5%	12,5%	-	-
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	-	85,8%	71,2%	56,9%	-	-
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-	100,0%	66,7%	66,7%	-	-
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	75,0%	100,0%	25,0%	-	-
Bilgi ve İletişim	25,0%	100,0%	75,0%	75,0%	-	25,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	-	100,0%	100,0%	50,0%	-	-
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	-	100,0%	100,0%	-	-	-
Genel Toplam	**1,2%**	**89,6%**	**73,3%**	**39,7%**	**0,3%**	**0,5%**

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde en çok Eğitim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'de yer almaktadır. Eğitim sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 100'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 90,9'u Eleman Talebi hizmetinden, Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 100'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 100'ü Eleman Talebi hizmetinden, Diğer Hizmet Faaliyetleri, sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 100'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 66,7'si Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 100'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 100'ü Eleman Talebi hizmetinden, Bilgi ve İletişim sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 100'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 75'i Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörlerde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Kısa Çalışma Ödeneği hizmetinden sadece Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü yararlanmıştır. Elazığ ili için önemli bir sektör olan İmalat sektörü ise kısa çalışma ödeneği hariç İŞKUR hizmetlerinden Danışmanlık ve Yönlendirme, Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programı ve Kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'dan eleman talebinde yüzde 100 ile en çok İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Gayrimenkul Faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörleri bulunmaktadır. Bu oran Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 76,6 ve İnşaat sektöründe ise yüzde 60 olarak gerçekleşmiştir. İşyeri ağırlığını yoğun olarak elinde tutan bu sektörler İŞKUR'dan eleman talebinde bulunarak personel ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Elazığ ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

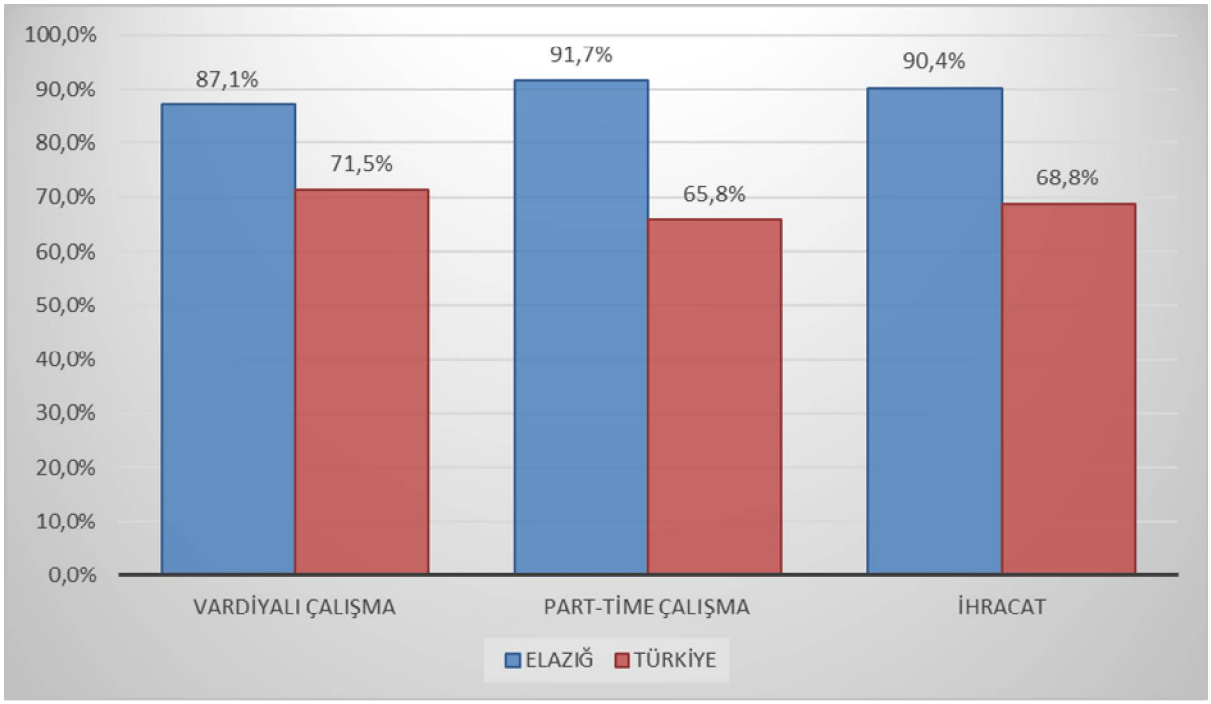

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Elazığ ilinde ise bu oran yüzde 87,1 ile Türkiye ortalamasının oldukça üstünde gerçekleşmiştir. Elazığ ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 26,9'u vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Elazığ ilinde işyerlerinin yüzde 8,6'i ihracat yaparken, bu işyerlerinin yüzde 90,4 ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin üstünde yer almaktadır.

Elazığ ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 91,7'si İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Elazığ ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 23 bin 88 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 19 bin 232 çalışan erkeklerden, 3 bin 856 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	551	4.219	4.770
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	775	2.510	3.285
İnşaat	134	2.573	2.707
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	205	2.225	2.430
Eğitim	313	1.337	1.650
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	49	1.450	1.499
Bilgi ve İletişim	502	909	1.411
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	730	639	1.369
Ulaştırma ve Depolama	76	1.102	1.179
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	220	814	1.034
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	207	513	720
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	44	602	646
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	19	179	198
Diğer Hizmet Faaliyetleri	19	83	101
Gayrimenkul Faaliyetleri	4	51	55
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	5	23	28
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	3	6
Genel Toplam	**3.856**	**19.232**	**23.088**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Elazığ ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Elazığ ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. İmalat sektöründe çalışanların yüzde 88,4'ü erkekten, yüzde 11,6'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. Toplam çalışan sayıları içinde ise Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe çalışma oranı yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

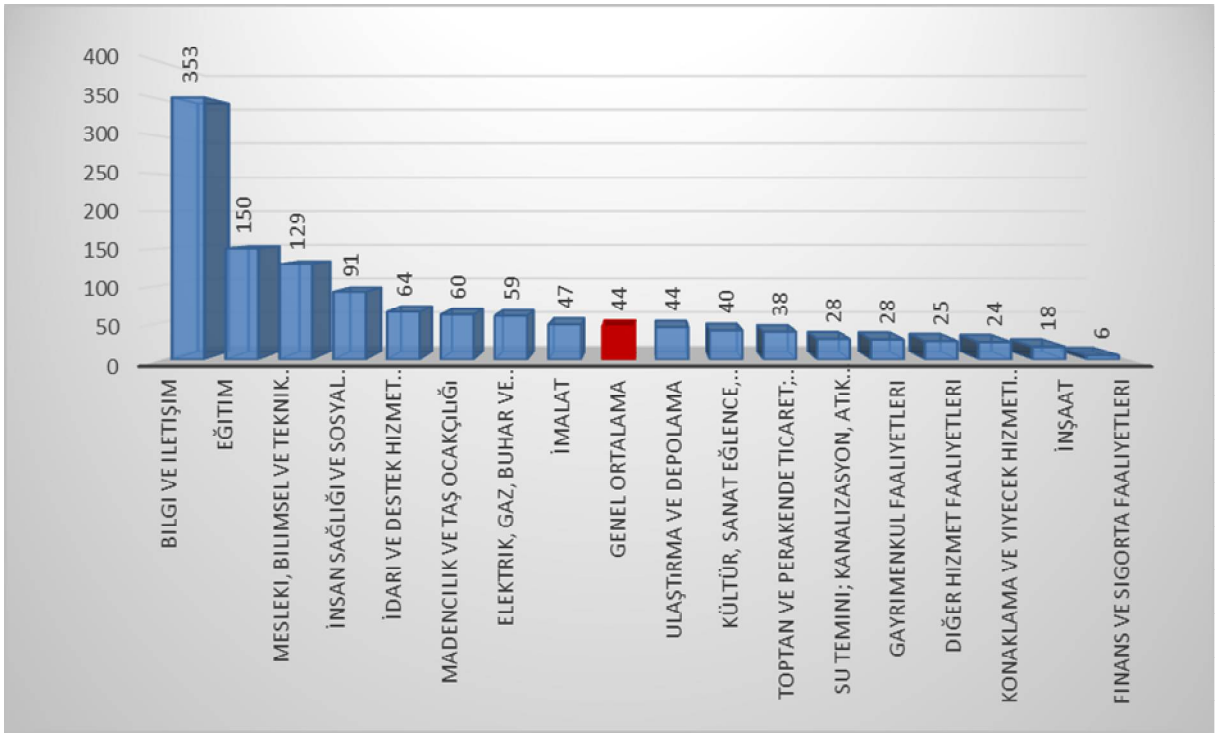

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'da Elazığ ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 44 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve İletişim sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 353; ikinci sırada bulunan Eğitim sektöründe 150 kişi ve üçüncü sırada bulunan Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe 129 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.094	6.383	7.477
Hizmet ve Satış Elemanları	934	2.739	3.673
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	21	2.978	2.999
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	913	1.974	2.887
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	43	2.119	2.161
Profesyonel Meslek Mensupları	576	1.051	1.627
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	206	1.297	1.503
Yöneticiler	69	623	692
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	67	67
Genel Toplam	**3.856**	**19.232**	**23.088**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 32,4'ü, erkek çalışanların yüzde 33,2'si ve kadın çalışanların yüzde 28,4'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almakta ve toplam çalışan sayısının yüzde 16'sını barındırmaktadır.

Elazığ ilinde kadınların yüzde 14,9'u Profesyonel Meslek Mensupları, yüzde 23,6'sı Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 5'i Profesyonel Meslek Mensupları ve yüzde 10,3'ü Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	1.033	6.648	7.681
5-9	1.416	4.285	5.701
10-14	476	3.176	3.652
15-19	253	1.504	1.757
20-24	252	1.732	1.984
25+	426	1.887	2.313
Genel Toplam	**3.856**	**19.232**	**23.088**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı ile çalışan sayısı arasında ters yönlü bir ilişkinin olmasıdır. İşyerinin yaşı büyüdükçe çalışan sayısı azalmaktadır. 15-19 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 14'ü kadınlardan oluşmaktayken, 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 18'dir.

İstihdamda bulunanların büyük bir çoğunluğu yeni kurulan işyerlerinde çalışmaktadır. Ayrıca genç yaştaki işyerleri Elazığ ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir. İşyerlerinde çalışanların yarısını 0-4 ve 5-9 yaş aralığında yer alan işyerleri oluşturmaktadır. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Temizlik)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Danışmanı	Temizlik Görevlisi (Hastane)
Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi	Büro Memuru (Genel)
Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)	Büro Memuru (Genel)	Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)
Temizlik Görevlisi (Hastane)	Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (İnşaat)
Satış Danışmanı	Sekreter	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Temizlik Görevlisi	Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)	Madenci (Genel)
Beden İşçisi (İnşaat)	Garson (Servis Elemanı)	Temizlik Görevlisi
Madenci (Genel)	Engelli Bakım Elemanı	Şoför-Yük Taşıma

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'da ise Elazığ ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk beş mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı hemen hemen olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği kadınlarda öncelik gösterirken erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk meslek Beden İşçisi(Genel) oluşturmaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde toplamdan farklı olarak sekreter, engelli bakım elemanı ve garson(servis elemanı) bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile

aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

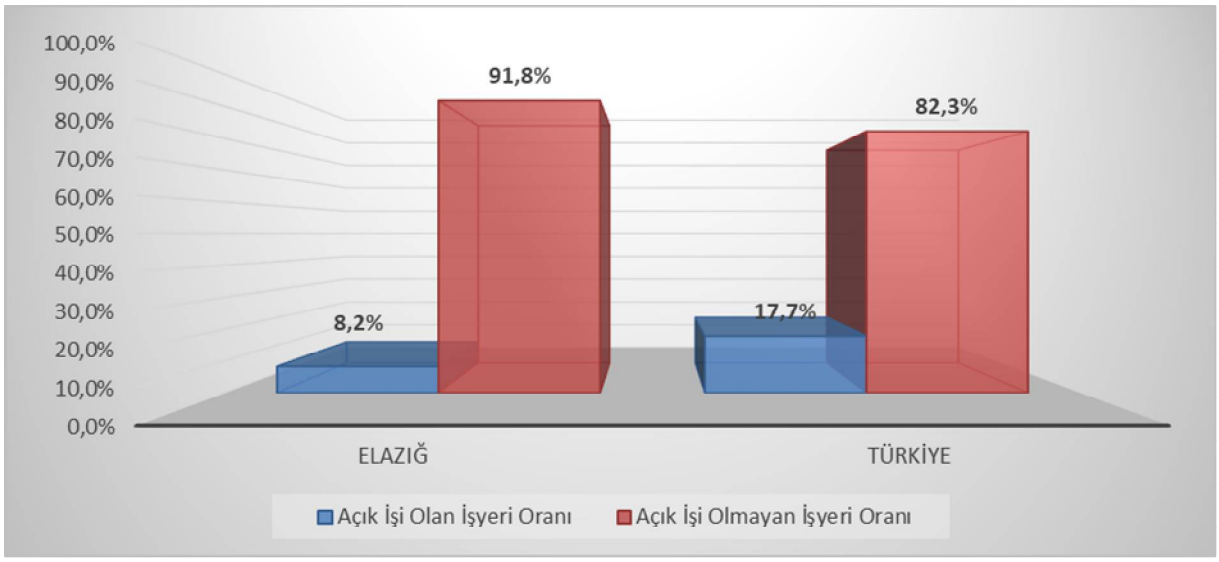

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 8,2'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Elazığ ilinde 43 işyerinden 202 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları Tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	61
Bilgi ve İletişim	50
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	38
İnşaat	18
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	11
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6
Gayrimenkul Faaliyetleri	6
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	5
Eğitim	3
Ulaştırma ve Depolama	2
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**202**

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir.202 kişilik açık işin yüzde 30,1'ine tekabül eden 61 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Bilgi ve İletişim, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Gayrimenkul Faaliyetleri	9,8%	50,0%
Bilgi ve İletişim	3,4%	25,0%
İmalat	1,3%	18,2%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	1,1%	13,8%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,7%	13,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,7%	9,7%
İnşaat	0,7%	9,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,4%	7,1%
Ulaştırma ve Depolama	0,2%	5,5%
Eğitim	0,2%	4,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	2,7%
Genel Toplam	**0,9%**	**8,2%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Elazığ ilinde açık iş oranı yüzde 0,9 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Elazığ ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 99 kişilik dolu kadronun yanında 1 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,8 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 50'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu sektörü yüzde 25 ile Bilgi ve İletişim yüzde 18,2 ile İmalat sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

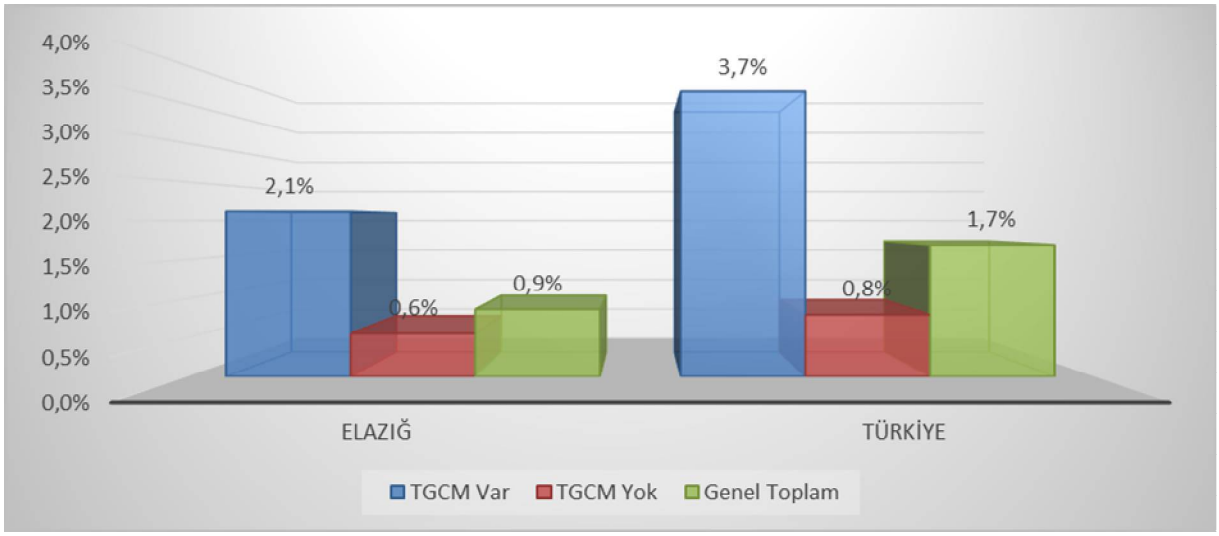

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,1; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,6 olarak gerçekleşmiştir. Elazığ ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

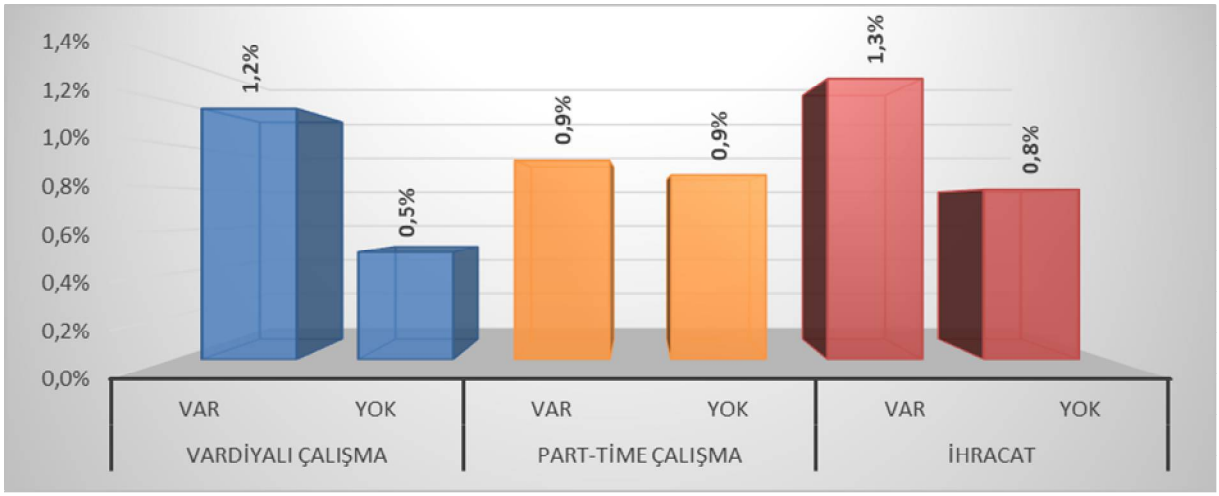

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,2 vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,5 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 0,9'dur. Elazığ ilinde Part-time çalışma yapılan işyerleriyle Part-time çalışma yapılmayan iş yerlerinde açık iş oranlarının aynı olması dikkat çekmektedir. İhracat

yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,3, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,8 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin vardiyalı çalışma ve ihracat yapması açık iş oranını arttırmaktadır. Her iki durumda da açık iş oranı Elazığ iline ait olan 0,9'luk açık iş oranından yüksektir. Part-time çalışma olan işyerindeki açık iş oranı Elazığ iline ait olan açık iş oranıyla aynıdır. Özellikle işyerinin ihracat yapması açık iş oranını arttırmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

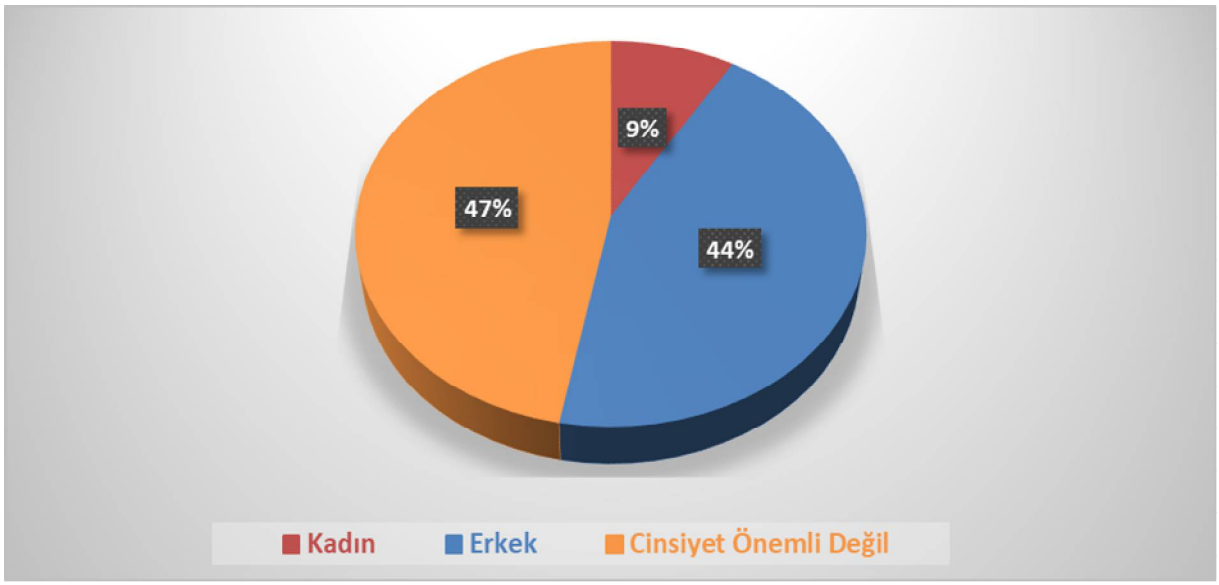

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Elazığ ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 44'ünde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 9 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 47 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

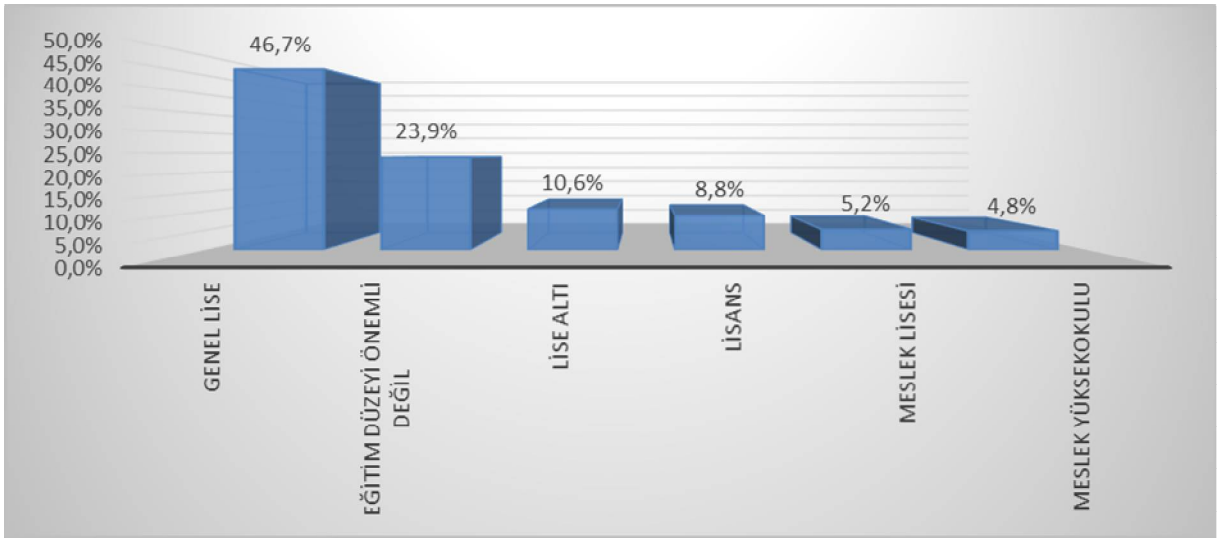

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Elazığ ilindeki açık işlerin yüzde 46,7'sinde işverenler Genel Lise eğitim düzeyini talep etmişlerdir. İşverenler açık işlerin eğitim düzeyine göre dağılımında ikinci sırada herhangi bir eğitim düzeyini talep etmemiştir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 4,8 ile meslek yüksekokuludur.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

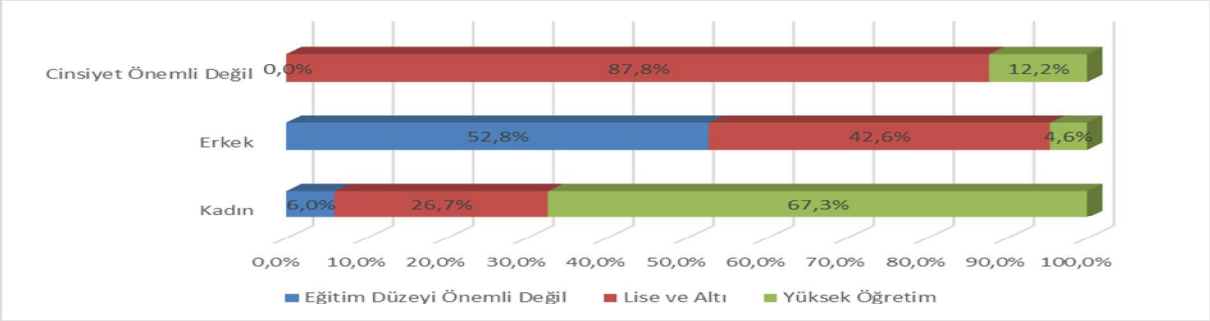

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha az oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Ayrıca kadınlarda talep edilen açık işlerde yüksek öğrenim seviyesinin istenmesi erkeklere göre daha fazladır. Bu durum Elazığ ilinde kadınlarda daha fazla nitelik aradığının göstergesidir. Şekilde öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, kadın cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre çok daha azdır. Zira bu

eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinde anlam ifade etmesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'de Elazığ ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	51,4%	40,1%	8,6%
Bilgi ve İletişim	0,0%	100,0%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	0,0%	80,5%	19,5%
İnşaat	40,0%	53,3%	6,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	33,3%	55,6%	11,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	80,0%	20,0%
Eğitim	0,0%	33,3%	66,7%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	0,0%	100,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**23,9%**	**62,5%**	**13,6%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece üç sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama ve İdari ve destek hizmet faaliyetleridir.

İmalat sektöründeki açık işlerin yüzde 51,4 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. İnşaat sektöründeki

açık işlerin yüzde 40'ında işverenler "eğitim seviyesi önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 53,3'ünde de lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; İmalat, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, İnşaat, Madencilik ve taş ocakçılığı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Eğitim sektörleri olmuştur.

Genel anlamda Elazığ ili için açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi yüzde 62,5 oranında en fazla lise ve altı olarak görülmektedir. Bu durum açık işlerde daha düşük nitelikli kişilerin arandığının göstergesidir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

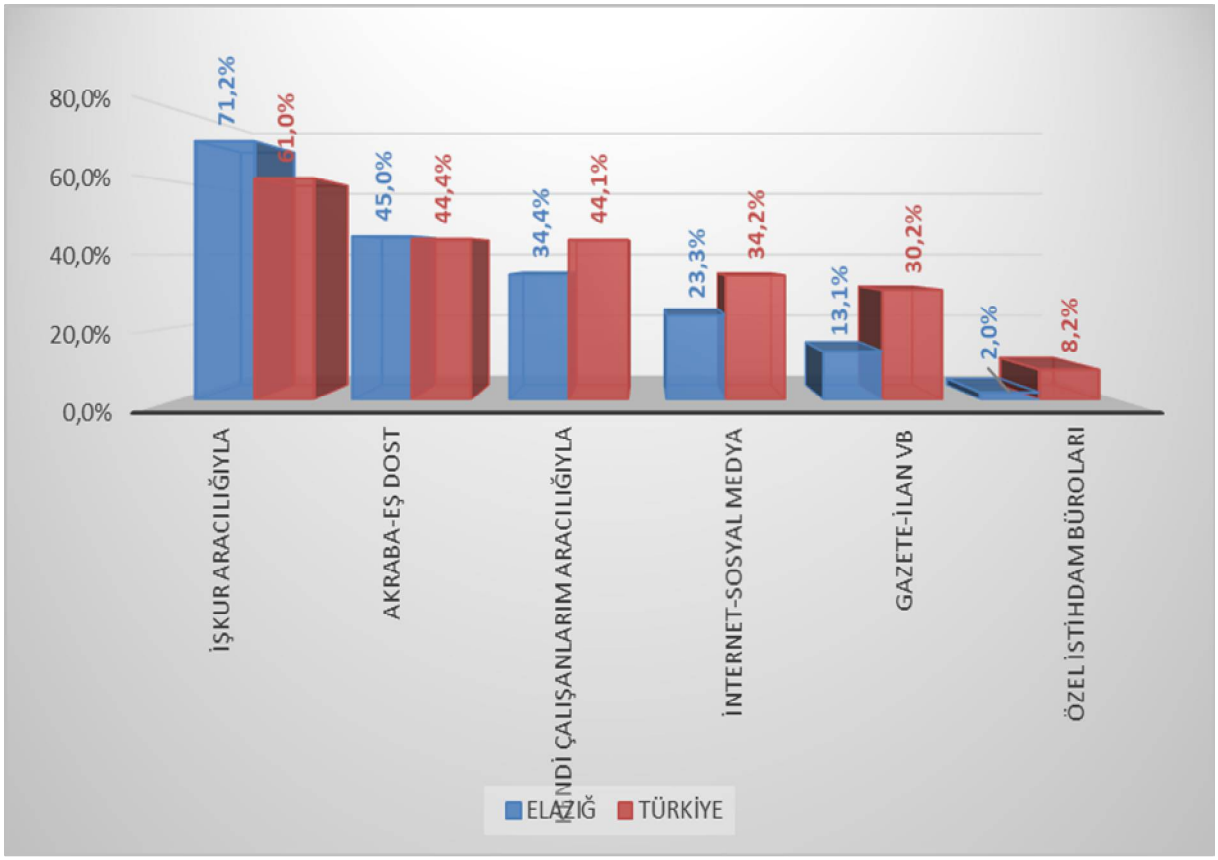

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Elazığ ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 71,2 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla ile aranmaktadır. Bu oranın Türkiye geneli ortalamasının üstünde

olması, İŞKUR faaliyetlerinin farkındalığı noktasında Elazığ ilinde Türkiye geneline göre daha fazla olduğunun göstergesidir. Elazığ ilinde işverenler daha sonra Akraba-Eş Dost aracılığıyla arama kanalını kullanmıştır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR Aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	46,0%	83,2%	52,8%	33,5%	26,0%	0,0%
Lise Altı	95,0%	29,8%	43,8%	46,8%	0,0%	0,0%
Genel Lise	77,0%	25,6%	20,7%	13,2%	3,7%	0,0%
Meslek Lisesi	89,9%	59,9%	0,0%	10,1%	59,9%	0,0%
Meslek Yüksekokulu	78,0%	67,6%	56,6%	11,0%	43,4%	0,0%
Lisans	66,3%	41,8%	54,2%	34,6%	0,0%	22,5%
Genel Toplam	**71,2%**	**45,0%**	**34,4%**	**23,3%**	**13,1%**	**2,0%**

Kaynak: İPA 2017

Lise Altı ve lisans eğitiminde talep verilen açık işlerde Gazete-İlan vb. arama kanalı, Meslek Lisesi eğitim seviyesinde kendi çalışanlarım aracılığı arama kanalı hiç kullanılmamıştır. Lise altı eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerin yüzde 95'i İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Meslek lisesi mezunu talep edilen açık işlerin yüzde 89,9'u İŞKUR ile aranmaktadır.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla Akraba-Eş Dost ve Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalını tercih ederken Gazete-İlan vb. arama kanalı ve Özel İstihdam Büroları en az tercih edilmiştir.

Lisans eğitim seviyesinde olan açık işlerde İŞKUR arama kanalı yüzde 66,3 ile en yüksek oranda kullanılmaktadır.

Elazığ ilinde söz konusu olan açık işler için her eğitim düzeyinde İŞKUR arama kanalı ile eleman arandığı gözlenmektedir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

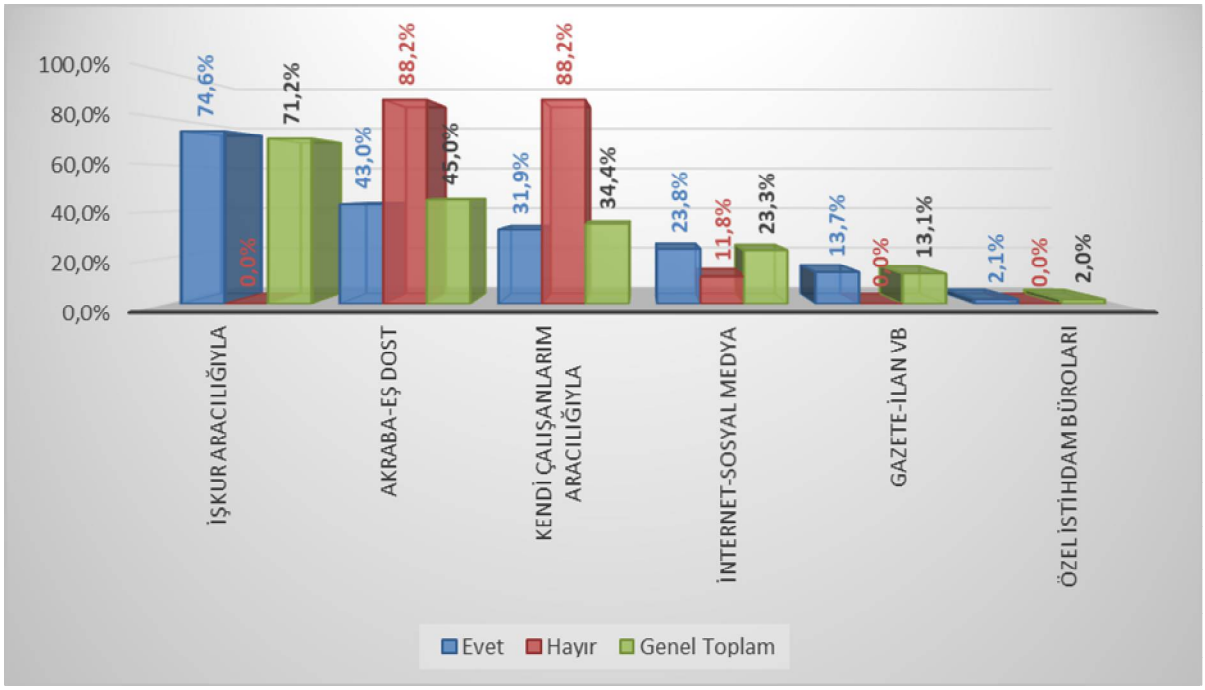

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 74,6 gibi önemli bir oranda İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada yüzde 43 ile Akraba- Eş Dost kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 88,2'sini kendi çalışanları ve akraba eş-dost aracılığı ile karşılamaktadır. İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 13,7 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	2	1	-	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	1	3	1	2	2
Bilgisayar Kullanımı	7	5	6	2	-	8	3
Satış ve Pazarlama Becerisi	4	4	3	4	-	3	4
İletişim ve İfade Yeteneği	3	5	4	5	2	4	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	3	5	8	3	5	6
Takım Çalışması	8	6	7	7	4	6	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	-	8	6	-	7	8
Proje Tabanlı Çalışma	9	-	-	9	-	9	9
Yabancı Dil	10	-	-	-	-	10	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Elazığ ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ve daha sonra Bilgisayar kullanımı, Satış ve Pazarlama Becerisi, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme Takım Çalışması, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Proje Tabanlı Çalışma ve Yabancı Dil becerisi gelmektedir.

Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, en çok İŞKUR aracılığı ve kendi çalışanlarım aracılığı arama kanalı ile açık işler istenmiştir. Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb. ve İnternet Sosyal Medya arama kanalında en çok Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe istenen açık işler talep edilmiştir.

Gazete-ilan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Yabancı Dil ile Proje Tabanlı Çalışma becerisi istenmemiştir. İnternet-Sosyal Medya Arama kanalı vasıtası ile aranan açık işlerde Yabancı Dil ile Proje Tabanlı Çalışma becerisi talep edilmemiştir.

Elazığ ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde yabancı dil becerisi çok fazla dikkate alınmamıştır.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

ELAZIĞ	Açık İş Sayısı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	61
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	28
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	28
Hizmet ve Satış Elemanları	32
Profesyonel Meslek Mensupları	14
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	35
Yöneticiler	1
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2
Genel Toplam	**202**

Kaynak: İPA 2017

Elazığ İlinde Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı İncelendiğinde; Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanların olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 30'dur. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Elazığ ili için tespit edilen yüzde 0,9'luk açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 2,1 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise Sırayla Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

ELAZIĞ	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1,5%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,5%
Yöneticiler	0,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,1%
Genel Toplam	**0,9%**

Kaynak: İPA 2017

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda açık iş az olduğundan açık iş oranı da en az görünmektedir. İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Profesyonel Meslek Mensupları ve Yöneticilerdir.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-	1,1%	-	0,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	26,7%	4,8%	55,0%	30,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	-	31,0%	-	13,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6,0%	27,2%	10,5%	17,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	24,0%	1,1%	8,8%	6,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	36,4%	6,1%	21,3%	15,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6,9%	1,2%	-	1,1%
Yöneticiler	-	-	1,1%	0,5%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-	27,4%	3,2%	13,6%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 36,4 oranında Hizmet ve Satış Elemanları; yüzde 26,7 oranında Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar; yüzde 24 oranında Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise Yöneticiler meslek grubu hariç bütün meslek grubunda olduğu görülmektedir. Örneğin; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda açık işlerde kadın işgücü tercihinde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 31'i bu meslek grubunda verilmiştir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları olmuştur.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmiştir. Daha sonra ise ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi daha sonra Satış ve Pazarlama Becerisi ile İletişim ve İfade Yeteneği becerileri önemlidir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ise yabancı dil becerisinin talep edildiği tek meslek grubu olmuştur. Bu meslek grubunda talep edilen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İletişim ve İfade Yeteneği becerisi talep edilmektedir.

Yöneticiler meslek grubunda en çok talep edilen beceri Bilgisayar kullanımı becerisi olmuştur. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe talep edilmiştir. İkinci sırada Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme becerisi istenmiştir. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik talep edilmiştir. İkinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi istenmektedir.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Yöneticiler	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4	1	1	1	7	1	-	1	-	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	4	2	2	1	2	1	2	2	2
Bilgisayar kullanımı	1	-	-	-	4	-	-	-	1	3
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	2	-	-	-	4	3	4	-	4
İletişim ve İfade Yeteneği	6	3	4	-	2	3	-	-	-	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	-	-	-	3	-	2	4	3	6
Takım Çalışması	-	5	3	-	6	5	-	3	-	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	-	-	-	5	-	-	5	-	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	-	-	-	6	-	-	6	-	9
Yabancı Dil	-	-	-	-	-	6	-	-	-	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-	-	-	100,0%	-	-
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	14,8%	2,0%	3,7%	94,6%	-	10,8%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	66,7%	11,3%	-	65,4%	-	73,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	51,7%	35,5%	74,1%	48,3%	-	16,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	70,4%	7,8%	53,3%	47,8%	29,6%	31,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	30,3%	3,3%	22,0%	64,7%	-	46,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	53,5%	53,5%	-	-	-
Yöneticiler	100,0%	-	-	-	-	100,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	81,5%	22,8%	10,9%	81,5%	-	58,7%
Genel Toplam	**45,0%**	**13,1%**	**23,3%**	**71,2%**	**2,0%**	**34,4%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Yönetici ve Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubuna ait açık işler ise İŞKUR aracılığı ile aranmamaktadır.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları en fazla oranda Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işlerin yüzde 74,1'i İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranmaktadır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanların yüzde 94,6'sı İŞKUR aracılığı arama kanalı kullanılarak aranmaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Satış Danışmanı	-	2	-	3	-	1	-	4	-	-
Kamyon Şoförü	-	2	-	-	-	-	3	4	-	1
Garson (Servis Elemanı)	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	-	2	-	3	-	-	-	-	-	1
Mermer İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ön Muhasebeci	3	-	2	-	-	-	-	-	-	1
Forklift Operatörü	-	4	-	-	-	5	3	1	-	2
Şoför-Yük Taşıma	-	1	-	-	-	2	-	-	-	3

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Elazığ ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yer almaktadır. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde ise talep edilen becerilerde yalnızca Bilgisayar Kullanımı istenmiştir. Satış Danışmanı mesleği için ise ilk sırada Satış ve Pazarlama becerisi talep edilmiştir. Mermer İşçisi mesleğinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Danışmanı	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Ön Muhasebeci	Mermer İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	Sınıf Öğretmeni	Kamyon Şoförü
Mermer İşçisi	Büro Memuru (Genel)	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Kamyon Şoförü	Emlak ve Emlak Yönetimi Meslek Elemanı/Emlak Danışmanı	Forklift Operatörü
Satış Danışmanı	Sekreter	Şoför-Yük Taşıma
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Çaycı	Beden İşçisi (İnşaat)
Ön Muhasebeci	Muhasebeci	Sondaj Operatörü/Sondör
Forklift Operatörü	Başhemşire	Garson (Servis Elemanı)
Şoför-Yük Taşıma		Elektrikçi (Genel)

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı), Mermer İşçisi, Kamyon Şoförü, Satış Danışmanı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Ön Muhasebeci, Forklift Operatörü, Şoför-Yük Taşımadır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Satış Danışmanı, Ön Muhasebeci, Sınıf Öğretmeni, Büro Memuru (Genel), Emlak ve Emlak Yönetimi Meslek Elemanı/Emlak Danışmanı, Sekreter, Çaycı, Muhasebeci, Başhemşiredir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Beden İşçisi, Mermer İşçisi, Kamyon Şoförü, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Forklift Operatörü, Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (İnşaat), Sondaj Operatörü/Sondör, Garson (Servis Elemanı) ve Elektrikçi (Genel)'dir.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	5	2	2	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	4	2
Bilgisayar kullanımı	6	9	1	3
İletişim ve İfade Yeteneği	3	4	3	4
Satış ve Pazarlama Becerisi	2	6	5	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	5	6	6
Takım Çalışması	8	3	9	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	7	8	8
Proje Tabanlı Çalışma		8	7	9
Yabancı Dil		10		10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkeklerde istenilen becerilerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olmuştur. Kadınlarda ikinci öncelik Satış ve Pazarlama Becerisi iken, erkeklerde ikinci öncelik ise öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak tespit edilmiştir. Ayrıca kadın ve erkeklerde Hesap Yapabilme(Analitik Beceri) becerisi aynı düzeyde istenmektedir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Bilgisayar kullanımı, ikinci öncelik de Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Elazığ ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

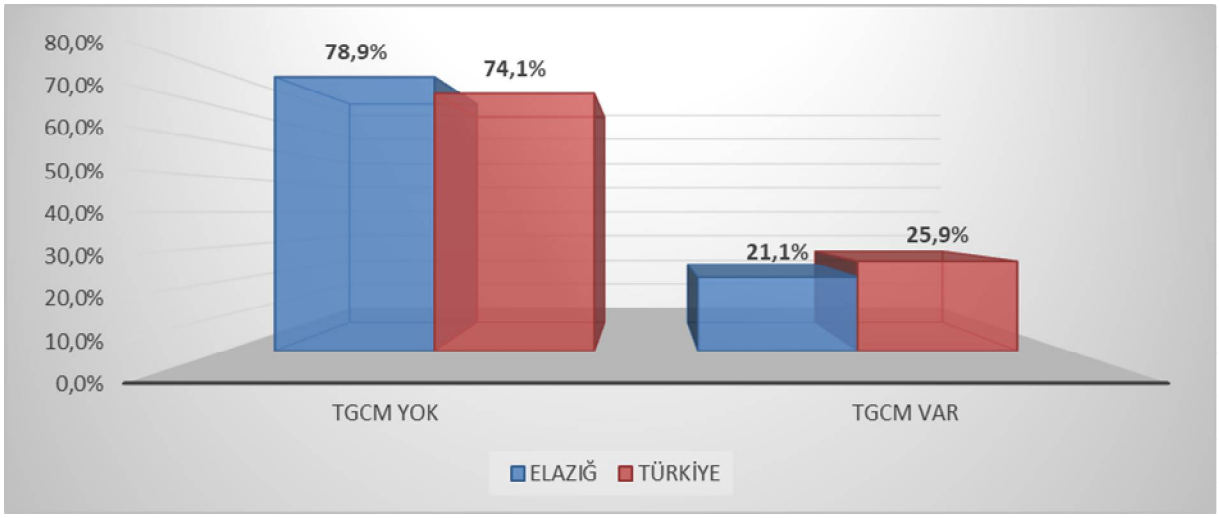

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20+ istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Elazığ ilinde ise 20+ istihdamlı 522 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 110 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 21,1 ile Elazığ ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

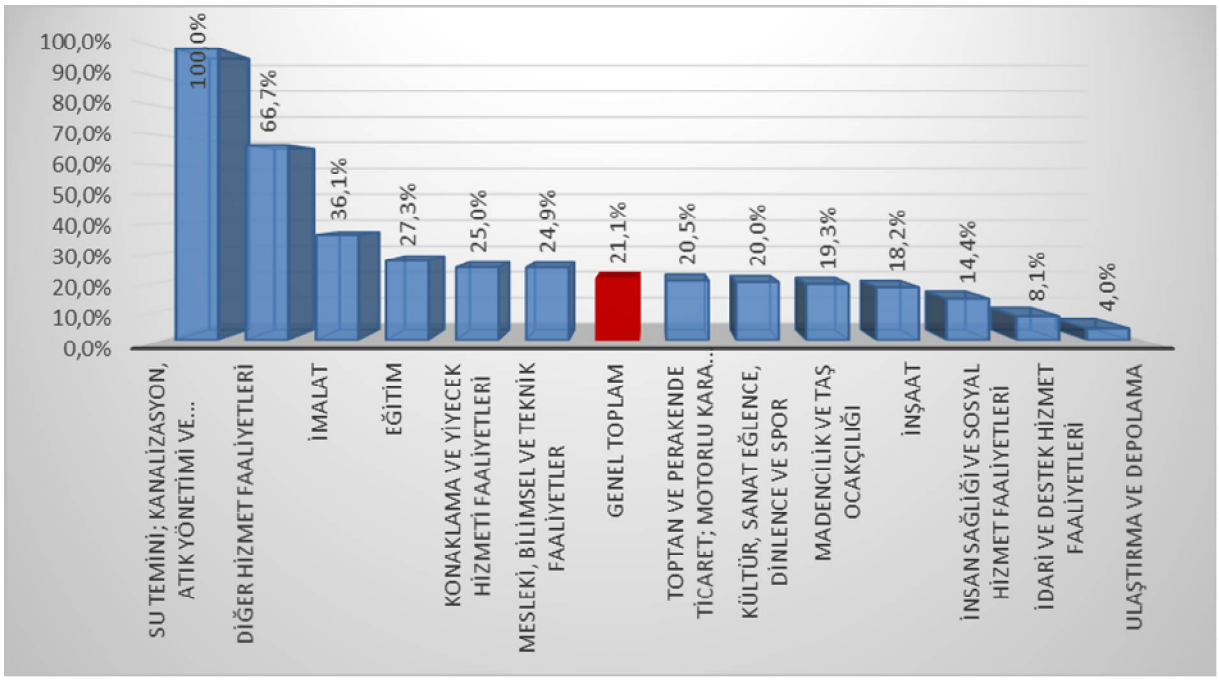

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve iletişim, Gayrimenkul faaliyetleri ve Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Elazığ ilinde iş yeri sayısının yoğun olduğu İmalat ve İnşaat sektörlerini ele aldığımızda İmalat sektörünün ilin genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Ama İnşaat sektörünün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının il genelinden daha düşük olduğu dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	171
İnşaat	79
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	36
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	24
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	20
Diğer Hizmet Faaliyetleri	9
Ulaştırma ve Depolama	9
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7
Eğitim	7
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	4
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	4
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	2
Gayrimenkul Faaliyetleri	-
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	-
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-
Bilgi ve İletişim	-
Genel Toplam	**378**

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde 378 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İnşaat, İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Elazığ ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 76'sını oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Elazığ ilinde toplam çalışanların yüzde 47'si bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

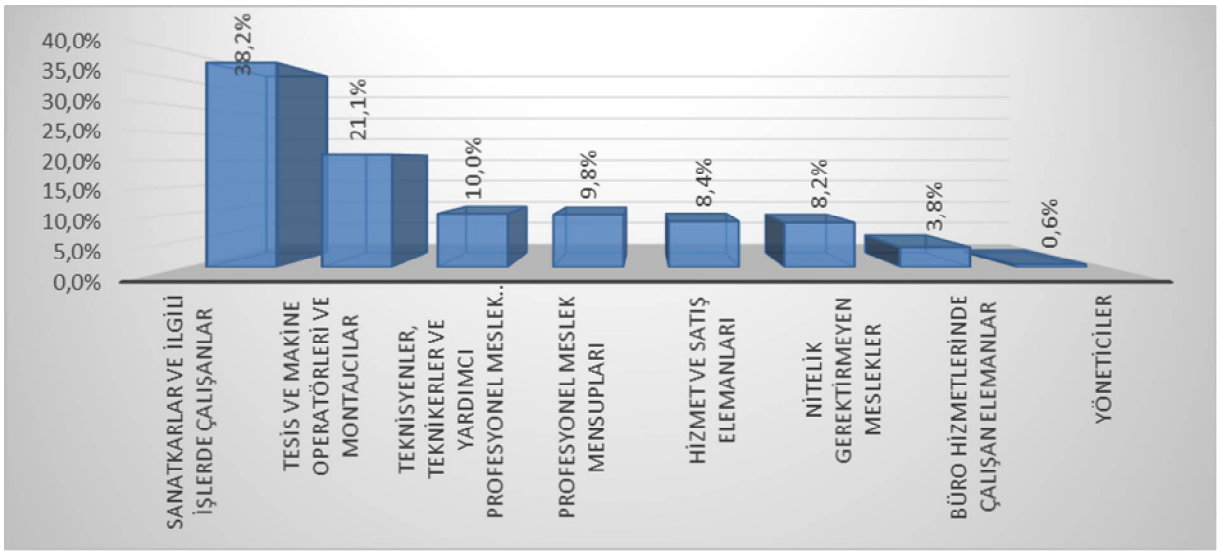

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 144 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 38,2'si bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Elazığ ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Elazığ ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	26	6,9%
Gaz Altı Kaynakçısı	14	3,8%
Elektrik Teknikeri	13	3,5%
Forklift Operatörü	13	3,5%
Beden İşçisi (Genel)	13	3,3%
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	12	3,1%
Garson (Servis Elemanı)	11	2,8%
Satış Danışmanı	10	2,8%
Ön Muhasebeci	10	2,6%
Kepçe Operatörü	9	2,3%

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 26 kişi ile Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 14 kişi ile Gaz Altı Kaynakçısı, 13'er kişi ile Elektrik Teknikeri, Forklift Operatörü ve Beden İşçisi(Genel) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Elektrik Teknikeri ve Satış Danışmanı olmak üzere toplam üç mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Elazığ ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Beden İşçisi(Genel), Ön Muhasebeci, Satış Danışmanı, Garson(Servis Elemanı) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgidir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

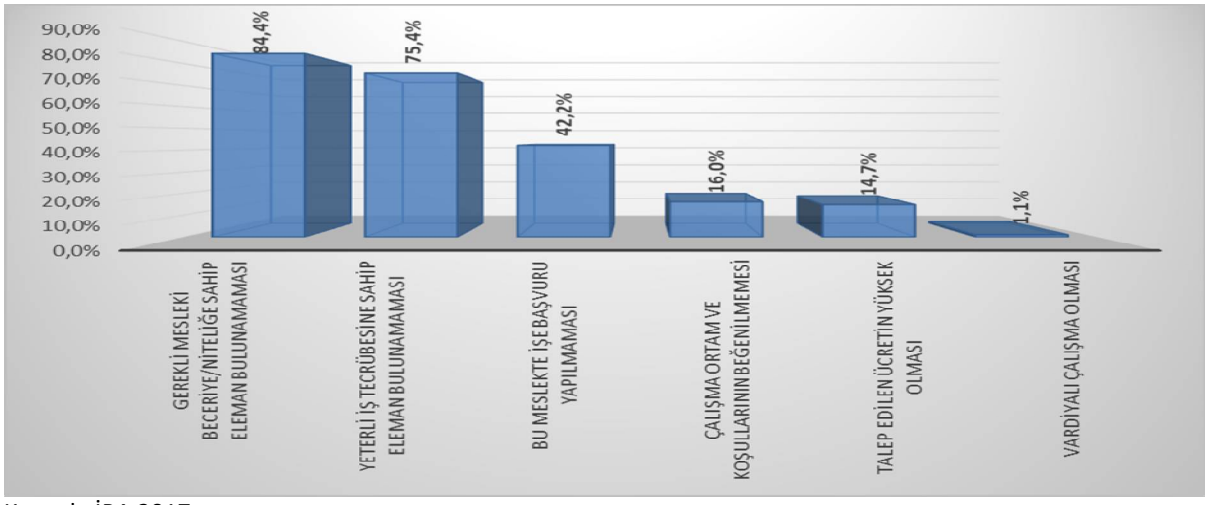

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

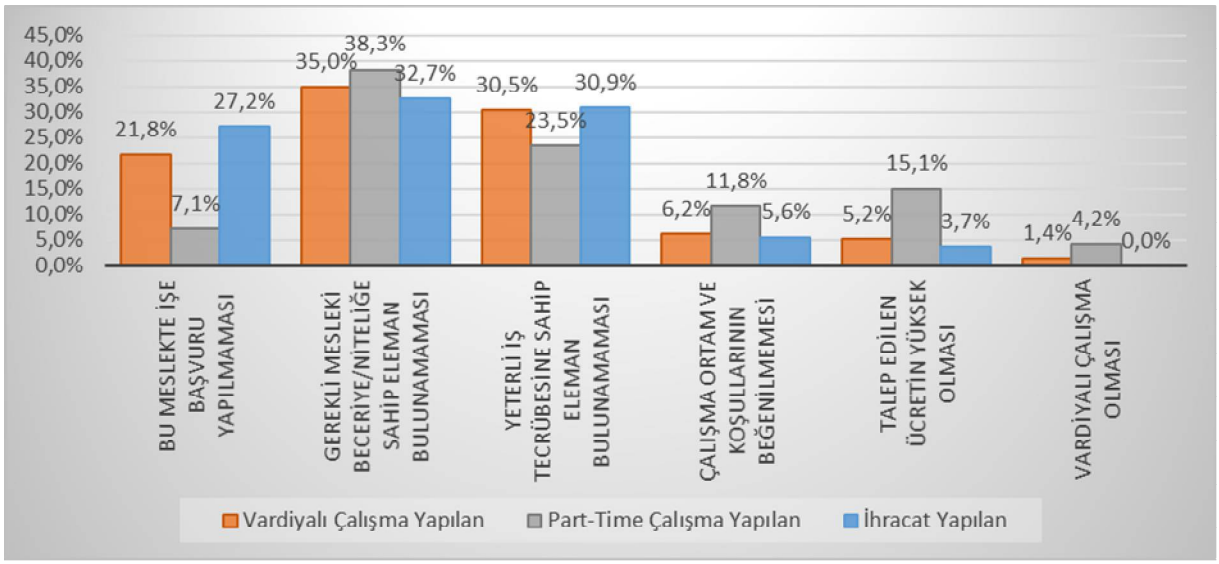

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Part-Time Çalışanı olan, vardiya çalışma yapılan ve ihracat yapılan işyerleri eleman temininde en çok Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni eleman temininde güçlük çekmiştir. İhracat yapan işyerlerinde talep edilen vardiyalı çalışma olması nedeni ile eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	100,0%	100,0%	72,1%	0,0%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	100,0%	100,0%	21,8%	0,0%	0,0%
Elektrik Teknikeri	100,0%	100,0%	54,6%	0,0%	39,5%
Forklift Operatörü	100,0%	100,0%	84,7%	0,0%	8,1%
Beden İşçisi (Genel)	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	82,1%	82,1%	69,2%	0,0%	17,9%
Garson (Servis Elemanı)	50,0%	20,0%	70,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	100,0%	100,0%	21,6%	53,9%	21,6%
Kepçe Operatörü	75,9%	75,9%	60,3%	13,8%	51,8%

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Gaz Altı Kaynakçısı, Elektrik Teknikeri, Forklift Operatörü gibi toplam on meslekten altı tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Beden İşçisi mesleğinde tek sebep olarak bu meslekte işe başvuru yapılmaması görülmüştür. Vardiyalı çalışma nedeni ile eleman temininde güçlük çekilen meslek bulunmamaktadır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Elazığ ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işverenlerin yüzde 18,6'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Elazığ'da Türkiye geneli ile aynı durumu öngörmüş olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,6 olarak öngörürken Elazığ ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,1 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İnşaat	17,3%	1,4%	64,7%	16,6%
İmalat	27,0%	3,1%	54,6%	15,4%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	15,5%	2,4%	61,6%	20,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2,7%		83,8%	13,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	10,7%	3,6%	60,7%	25,0%
Ulaştırma ve Depolama	20,1%		67,9%	12,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	19,3%		66,2%	14,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	28,7%		50,3%	21,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	9,1%		63,6%	27,3%
Eğitim	27,3%	9,1%	63,6%	
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	24,9%		50,2%	24,9%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	40,0%		40,0%	20,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	33,3%	33,3%		33,3%
Bilgi ve İletişim	25,0%		25,0%	50,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri			100,0%	
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	100,0%			
Finans ve Sigorta Faaliyetleri				100,0%
Genel Toplam	**18,6%**	**2,1%**	**61,8%**	**17,5%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. Ancak bu sektörde yer alan işyeri sayısının az olması göz ardı edilememelidir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 83,8'inide gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Bilgi ve İletişim	300	21,3%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	5	17,9%
İmalat	318	6,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	94	6,2%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4	3,9%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	104	3,2%
Ulaştırma ve Depolama	33	2,8%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	5	2,5%
İnşaat	68	2,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	29	2,1%
Eğitim	27	1,6%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	9	1,2%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	6	0,9%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	6	0,6%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	9	0,4%
Genel Toplam	**1.017**	**4,4%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Elazığ'da ise bu oran, yüzde 4,4 olup ülke genelinin üstünde yer almıştır.

En fazla istihdam artış yüzde 21,3 ile Bilgi ve iletişim sektöründe beklenmektedir. İkinci sırada Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Ancak bu sektörde iş yeri sayısının az olması göz ardı edilmemelidir. Ardından Elazığ ilinin öncü sektörlerinden olan İmalat sektörü üçüncü sırada yüzde 6,7 olarak yer almıştır. Söz konusu sektörün çalışan sayısında da fazla olduğu göz önüne alındığında istihdam açısından ilerleme beklenen sektör olmaktadır. Aynı şey Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe de mevcuttur. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe net istihdam değişim oranı yüzde 3,2'dir. Elazığ ilinde hiçbir sektörde azalış beklenmemektedir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	10	14,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	315	10,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	275	9,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	354	4,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	52	3,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	98	2,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	14	0,9%
Yöneticiler	1	0,1%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-102	-4,7%
Genel Toplam	**1.017**	**4,4%**

Kaynak: İPA 2017

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu hariç bütün meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 354 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile Yöneticilerdir.

Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 14,4'lük bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Bu meslek grubunda çalışan sayısı göz önünde bulundurulmalıdır. Nitelik gerektirmeyen meslekler ilk sırada en fazla artış beklenen meslek grubu olmasına rağmen net istihdam değişim oranı yüzde 4,7 olarak gerçekleşmiştir. Bunun en önemli sebebi çok sayıda çalışanı olmasına rağmen bir o kadar artış beklenmemesidir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Beden İşçisi (Genel)	Soğuk Demirci
Plastik Boru İmal İşçisi	Plastik Mamuller İmal İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Müşteri Temsilcisi
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı	Direksiyon Eğitmeni
Kamyon Şoförü	Maden Mühendisi
Sünger Kesim Makinesi Operatörü	Elektrik Mühendisi
Satış Danışmanı	Harita Mühendisi
Temizlik Görevlisi	Elektrik Teknikeri
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Kalorifer Kazanı Tecritçisi

Kaynak: İPA 2017

Elazığ ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi(Genel), Plastik Boru İmal İşçisi, Beden İşçisi (İnşaat), Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı meslekleri olup, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Soğuk Demirci, Plastik Mamuller İmal İşçisi mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı, Beden İşçisi (İnşaat), Kamyon Şoförü, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Satış Danışmanı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Elazığ ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda istihdam azalışı beklenen ilk on meslek farklılık göstermektedir. Ayrıca bu yıl Maden Mühendisi, Elektrik Mühendisi ve Harita Mühendisi gibi nitelik gerektiren mesleklerde azalış beklenmesi dikkat çekmektedir.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

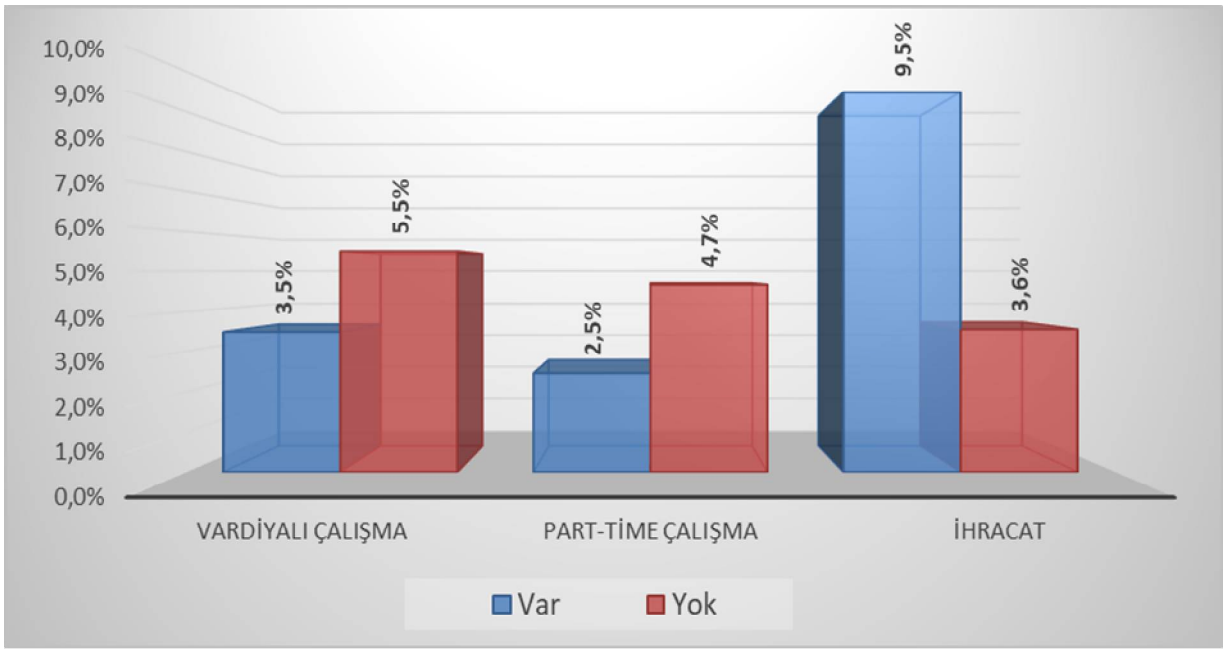

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin ihracat yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. Elazığ iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 4,4 iken ihracat yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 9,5'tir. Vardiyalı ve part-time çalışma yapan işyeri istihdam artışını daha az beklemektedir. Bu iki özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da altında kalmıştır.

SONUÇ

İşgücü Piyasası Analizi raporunun, Talep Araştırması çerçevesinde en önemli amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Esasında ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir.

Elazığ ili işgücü piyasası araştırması kapsamında toplamda 522 işyerinden veri derlenerek 2017 Yılı İPA İşyeri Bilgi Formu uygulanmıştır. Bu araştırma kapsamında işverenlere kişilerin cinsiyet, beceriler, öğrenim durumları gibi talep özellikleri sorulmuş, aranan özelliklerin nicel ve nitel bilgileri araştırılmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda işyeri büyüklükleri, işyerlerinin yaşı, sektör özellikleri ile çalışan özellikleri arasında kurulacak bağlantı ile iş arayan-işveren arasında nasıl bir ilişki kurulabileceği noktasında veriler toplanmıştır.

Elazığ ili İşgücü piyasası Analiz raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus İşgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Eğitim, işgücüne katılma oranını ve istihdam edilebilirliği olumlu etkilemektedir. İyi eğitilmiş, yeterli mesleki eğitim almış işgücünün iş arama süresinin daha kısa olacağı ifade edilmektedir. Bu noktada eğitim kurumları, işletmeler ve iş arayanların etkin bir iletişimi ve işbirliği son derece önemlidir. Yıllardır dile getirilen bu gerçeğin işlerliği bir an önce sağlanmalıdır. Bu konuda Kurumumuzun UMEM ve İşbaşı Eğitim Programları öncü niteliğindedir ve tarafların katkısıyla daha da geliştirilmelidir.

Ekonomik büyüme sürecinde, hızlı rekabetin doğurduğu yeni ortamda, piyasaya uygun istihdam politikalarının oluşturulmasında, bireysel gelişme ve vatandaşlık duygularının artırılmasında, eskiden beri önemli bir rol üstlendiği bilinen eğitim, işgücü piyasası için aktif bir politika aracıdır.

Eğitim; işsizlikle mücadelede, istihdamın artırılmasında, genç işgücüne meslek kazandırılmasında, uzun süreli işsizlerin de başka sektörlerde ve başka mesleklerle istihdamını sağlayacak bilgi, beceri ve yeterlilikleri kazandırmasında önemli bir araçtır. Ancak eğitimin yararlı olabilmesi ihtiyaçlara ve beklentilere, yani istihdam edilebilirliğe katkı sağlamasıyla doğrudan alakalıdır.

EKLER

EK : 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: